

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 40
Wydawca, Łódźki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 220

Wtorek 9 Sierpnia 1938 r.

Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt) w tekście gr. 50. Zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Samoloty sowieckie sieją śmierć i zniszczenie w Korei i Mandżurii Nieprzejednane stanowisko Z.S.S.R.

Litwinow nie zgodził się na żadne rokowania dopóki Japończycy zajmują część Czang-Ku-Feng

Walki na terenie Czang - Ku-Feng trwają z niezmierną zaciętością, ale wobec sprzecznych wiadomości z Tokio i Moskwy nie można sobie wyrobić dokładnego zdania o sytuacji. Moskwa twierdzi, że oddziały japońskie zostały usunięte z granicznego terytorium sowieckiego, tymczasem Tokio upiera się przy tym — że oddziały japońskie i mandżurskie obroniły swoje pozycje. Nie ulega jednak wątpliwości, że teren walk znacznie się rozszerzył i obejmuje obecnie ziemie pograniczne Mandżurii i Korei. Samoloty sowieckie, sieją w miastach pogranicznych śmierć i zniszczenie.

Agencja Domei donosi: w poniedziałek rano, według informacji, otrzymanych z Tokio, na wzgórzu Czang Ku Feng doszło do walki na bagnety. Wojska sowieckie zbliżyły się na odległość 200 metrów do japońskich pozycji. Walki trwały od godz. 2 do godz. 6.30. W walce na bagnety sowieccy żołnierze zostali odparci. Straty po obu stronach są znaczne.

W niedzielę dwa samoloty sowieckie zaatakowały Keiko na południowym brzegu rzeki Tumen, ostrzeliwując z karabinów maszynowych różne dzielnice miasta, w którym znajdowało się w tym czasie wielu korespondentów dzienników. Wobec powtarzających się nalotów aeroplanów sowieckich, rozkazano wszystkim mieszkańcom wraz z korespondentami opuścić miasto. O godz. 14-tej 20 samolotów sowieckich ponownie bombardowało Keiko. Na miasto spadł grad bomb. Mniej więcej w tym samym czasie sowieckie samoloty bombardowały linię kolejową pomiędzy Agochi i Seikaku w północnej Korei, oraz zniszczyły doszczętnie wioskę Kozo.

W niedzielę wieczorem bombardowały samoloty sowieckie linię

kolejową pomiędzy Kuriesei a Kulihei oraz wioskę Kogi w północnej Korei. Dwa samoloty sowieckie, przeleciawszy ponad granicą koreańską, dokonały demonstracyjnego lotu ponad Kiukiuyei.

NOWE PROPOZYCJE JAPONII

Agencja Tass donosi, że dnia 7 b. m. ambasador japoński w Moskwie Szigemitsu odwiedził ponownie Litwinowa. Szigemitsu oś-

wiadczył, że celem jego wizyty jest powtórzenie propozycji o zaniechaniu wrogich działań wojsk obu stron, które powinny pozostać na tych stanowiskach, na jakich zastanie je układ, po czym będzie można przystąpić do powołania komisji, złożonej z przedstawicieli Związku sowieckiego i Mandżukuo przy udziale Japończyków dla określenia granicy.

Litwinow odpowiedział na to, że położenie na miejscu może się zmienić i że obie strony starać się będą zająć w chwili zawierania układu stanowiska jak najbardziej korzystne. Żadne porozumienie nie jest możliwe — mówił Litwinow — jeżeli choć jedna jednostka japońska pozostanie na terytorium sowieckim.

Szigemitsu obstawał przy swej propozycji, a następnie zaproponował wycofanie wojsk przez obie strony na określoną odległość i posłużeńie się dla ustalenia granicy zarówno układem z Chunczung, oraz innymi dokumentami, jakie mogłyby się znaleźć w rozporządzeniu Mandżukuo czy Japonii.

Po dłuższej dyskusji Litwinow sprzecyzował propozycję sowiecką w sposób następujący: działania wojenne zostaną przerwane z chwilą, gdy obie strony przyjmą zobowiązanie nieprzekraczania określonej linii i niestrzelania poza tę linię oraz wycofania swych wojsk, o ile w momencie układu będą się one znajdowały poza tą linią. Za linię taką uznana będzie granica, wskazana na mapie, dołączonej do układu z Chunczung (t. zn., że Czang-Ku-Feng pozostanie po stronie sowieckiej).

Po przywróceniu spokoju na granicy komisja dwustronna, złożona z dwóch przedstawicieli Związku sowieckiego oraz po jednym przedstawicielu Japonii i Mandżurii, uda się na granicę i przystąpi do ustalenia granicy, ustalonej w układzie z Chunczung i w protokołach oraz mapach doń dołączonych.

Ambasador przyrzekł zastanowić się nad przedmiotem rozmowy i powrócić do tej sprawy. Następnie Litwinow poruszył jeszcze sprawę incydentu w rejonie Grodekowo, dodając, że Rząd sowiecki zmuszony będzie w przyszłości do podjęcia ostrzejszych zarządzeń wobec Japonii.

Heine Medine w Anglii

W ciągu ostatnich trzech tygodni wydarzyło się w Anglii 61 wypadków Heine Medine, z tej liczby 5 śmiertelnych. Trzy wypadki śmierci zanotowano w jednej tylko miejscowości Farnham.

Na froncie Ebro

ŻOŁNIERZ REPUBLIKANSKI NA POSTERUNKU.

Ofensywa republikańska na froncie rzeki Ebro, rozwija się nadal pomyślnie. Republikańskie wojska zajęły szereg miejscowości o dużym znaczeniu strategicznym. Fa-

szyści kierują na gwałt posiłki z innych odcinków frontu do Teruelu. W związku z tym ofensywa gen. Franco na Walencję została zupełnie wstrzymana.

Błękitna wstęga Atlantyku

Angielski parowiec transatlantycki „Queen Mary” zdobył w czasie ostatniego swego przejazdu do Nowego Yorku błękitną wstęgę, należącą od zeszłego roku do fran-

cuskiego parowca „Normandie”. „Queen Mary”, który przybył wczoraj rano do Nowego Yorku, przebył Atlantyk w trzech dniach 20 godzinach i 2 minutach.

Biały niedźwiedź oszalał

W paryskim ogrodzie zoologicznym jeden z białych niedźwiedzi dostał, prawdopodobnie ze strachu przed nadciągającą burzą, ataku szału i usiłował przeskoczyć szeroki rów, oddzielający zagrodę niedźwiedzi od publiczności. Niedźwiedź uchwycił dozorcę, któ-

ry starał się go uspokoić słowami za ramię i usiłował wciągnąć go do rowu. Nadbiegająca publiczność przeszkodziła jednak temu i dozorca, aczkolwiek z silnie poszarpanym ramieniem, został uratowany.

Dalsze losy Palestyny

We wszystkich częściach Palestyny trwały w sobotę i niedzielę dalsze niepokoje. Pomiędzy Acre i Safed doszło do starcia z powstańcami, w której to potyczce zabito 15 Arabów a pięciu wzięto do niewoli.

W innych starciach z policją oraz wojskiem angielskim zginęły jeszcze 4 osoby, tak że w sumie zanotowano w ciągu tych dwóch dni 19 zabitych.

Niespodziewana podróż angielskiego ministra kolonii Mac Donalda do Palestyny stanowi przed-

miot komentarzy prasy angielskiej, która stwierdza, że prócz najwyższych czynników rządzących nikt w Anglii nie wiedział o tym wyjeździe. Właściwy cel podróży nie jest znany prasie londyńskiej, która snuje na ten temat najrozmaitsze przypuszczenia.

Dzienniki angielskie nie spodziewają się zmiany kursu brytyjskiej polityki palestyńskiej i dochodzą do wniosku, że minister Mac Donald chciał się poprostu poinformować o warunkach bezpieczeństwa w Palestynie.

Ulewy i nawałnice we Francji

Po 10-dniowych upałach zaczęły przechodzić od soboty nad Francją ulewy i nawałnice, wyrządzające poważne szkody. W miejscowości Vouziers niedaleko Reims huragan zniszczył niemal zupełnie całą wioskę, rozwalając

stodoły, zrywając dachy i obalając drzewa przydrożne. Szkody, wyrządzone na polach przez grad, obliczają na 3 miliony fr. Ulewna burza w okolicy Chatellerault zerwała most i przerwała szosę na linii Paryż-Bordeaux.

Wszystkie siły przyrody bronią szczyty Himalajów przed człowiekiem

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że wobec wyjątkowo niekorzystnych warunków atmosferycznych ekspedycja niemiecka, która usiłowała osiągnąć szczyt Nanga - Parbat w Himalajach, była zmuszona porzucić ten zamiar.

Trzech członków ekspedycji trafiło na tkwiące w śniegu, a odgrzebane częściowo przez wicher, zlodowaciałe zwłoki Willi Merckla i przewodnika Gaylay — członków niemieckiej ekspedycji z 1934 roku, których dotychczas, pomimo długotrwałych poszukiwań nie zdołano odnaleźć.

Samobójstwo angielskiego generała

Wczoraj rano znaleziono w Londynie bez życia z raną od kuli rewolwerowej w głowie emerytowanego generała angielskiego Phillipa Patricia Evelyn de Berry. Generał popełnił, jak się zdaje, samobójstwo w swej własnej rezydencji. Znalaziono go w piżamie, palce prawej ręki były kurczowo zaciśnięte wokół rewolweru.

Hitlerowski agent uknuł spisek w Boliwii

Donoszą z La Paz, że dekretem Rząd boliwijski został wydany na granic państwa obywateli niemiecki Ernst Fleischman, znany pod nazwiskiem Otto Berg, który cieszył się sławą znakomitego wywiadowcy w wykrywaniu spisków przeciw naruszeniu porządku publicznego, upozorował konspirację przeciw Rządowi celem zaskarżenia sobie zaufania i łask władzy wykonawczej,

ostatnio zaś oskarżył kilku ministrów, jako przewodców upozorowanych przez siebie spisków przeciw Rządowi. Po wykryciu tych machinacji władze boliwijskie zainteresowały się bliżej jego osobą i — jak stwierdzono na podstawie dochodzenia — Otto Berg vel. Ernst Fleischman jest groźnym przestępcą, karnym kilkakrotnie za popełnione oszustwa, fałszerstwa i kradzieże.

Głód w Wiedniu Skutki reżimu hitlerowskiego

Władze hitlerowskie wprowadziły obecnie daleko idące zarządzenia, dotyczące środków żywności na targach wiedeńskich. Odtąd cały dowóz produktów podlegać będzie skontyngentowaniu, a wszyscy handlarze na targach stać będą pod kontrolą władz, powstaną odpowiednie centrale, przez które przechodzić będzie cały dowóz żywności do

Wiednia. Równocześnie ograniczono liczbę handlarzy. Rzeźnicy otrzymują od dziś specjalne karty, na mocy których przydziały im się będzie w rzeźni miejskiej zarówno towar żywy, jak i bekony. Celem tych zarządzeń jest odpowiedni rozdział środków żywności, jak również zapobieżenie paskarstwu i zakupywaniu na zapas.

Wypadek attache prasowego poselstwa R. P. w Pradze czeskiej

Attache prasowy poselstwa R.P. w Pradze Kazimierz Wierzbiański uległ wczoraj pod Karłowymi Varami katastrofie samochodowej. P. Wierzbiański doznał zła-

mania podstawy czaszki. Stan jego jest ciężki. Poseł R. P. Papee odwiedził p. Wierzbiańskiego w szpitalu. (PAT.)

Samoloty gen. Franco zbombardowały statek angielski

BARCELONA (PAT). — W niedzielę o g. 23.30 statek brytyjski „Lake Lugano” rozpoczął wylądowanie przywiezionego towaru w porcie Palamos. W tym czasie nadleciały samoloty gen. Franco, obrzucając statek bombami. „Lake Lugano” stanął w płomieniach. Załoga wraz z marynarzami hiszpańskimi z innych statków znajdujących się w porcie, rozpoczęła akcję ratunkową. Nad ranem o godz. 3.03 nadleciał ponownie samolot gen. Franco, zrzucając nową serię bomb zapalających. Akcja ratunkowa była uniemożliwiona. Statek spłonął doszczętnie, dwóch marynarzy odniosło rany.

BARCELONA (ATE). Wczoraj o północy samotny hydroplan powstańczy typu „Savoya” krążył przez pół godziny nad portem Palamos, 70 km. na północ od Barcelony, po czym znikł. W tym czasie statek angielski „Lake Lugano” stał w porcie na kotwicy. O godz. wpół do 3-ej rano 2 hydroplany powstańczy urządziły nalot na port, zrzucając 40 bomb 150-kilogramowych.

„Lake Lugano” został trafiony i podpalony. O godz. 3.15 zjawił się nad portem hydroplan typu „Savoya” i rzucił kilka bomb w pobliżu statku angielskiego, po czym

lecał nisko nad okrętem, zaatakował załogę, zajęta gaszeniem pożaru, ogniem z karabinów maszynowych. Jeden z członków załogi został ciężko ranny. Ładunek uległ zupełnemu zniszczeniu. „Lake Lugano” ma 2120 ton, jest zarejestrowany w Londynie i należy do towarzystwa okrętowego Charles Strubin et Co Ltd.

Powódź wstrzymała pochód wojsk japońskich w Chinach

TOKIO (PAT.). Wojska japońskie w prowincji Anhuej i Hupej powstrzymane zostały w marszu przez powódź, wywołaną zerwaniami tam na lewym brzegu rzeki Niebieskiej (Jangtse).

Jeziora Ken (na południe od Huanmej), Lung Kuan (na południe od Susung) i Wuzan (na południe od Kuansi) weszły wodami, spływającymi z Rzeki Niebieskiej, zatapiając obszar 3000 km. kw. Około pół miliona ludności dotknięte jest powodzią.

JAPONCZYCY ZBOMBARDOWALI 8 HANGARÓW I 15 SAMOLOTÓW CHIŃSKICH.

TOKIO (PAT.). Lotnictwo ja-

pońskie zbombardowało obiekty wojskowe w Hankou. Zniszczono 15 samolotów chińskich na lotni-

Czy Niemcy zwiążą się układem sojuszniczym z Włochami

PARYŻ (ATE). — W depeszy J. Sauerweina, datowanej z Berlina, „Paris Soir” czyni aluzję do pogłosek, według których Niemcy miały się wkrótce związać z Włochami formalnym układem sojuszniczym.

„Paris Soir” utrzymuje mianowicie, że rząd niemiecki wykorzysta pierwszą nadarżającą się sposobność, aby nakłonić Mussoliniego do podpisania tego rodzaju układu.

W Palestynie wciąż leje się krew Wizyta ministra Macdonalda

JEROZOLIMA (PAT). — Konny patrol w sile 3-ech policjantów został ostrzelany w pobliżu m. Hedera. Jeden z policjantów został zabity, drugi zaś ranny.

W Akko zastrzelono pewnego Araba.

Arab - korespondent jerozolimskiego dziennika kairskiego „Al Mokattam”, został aresztowany i skazany na 1 rok więzienia. Osadzono go w więzieniu w Akko. Przyczyny aresztowania nie są znane.

Komunikat oficjalny donosi, że w sobotę nieoczekiwanie przybył samolotem do Palestyny sekretarz stanu spraw kolonii Malcolm Macdonald, który po odbyciu konferencji z wysokim komisarzem Palestyny Mac Michaeliem, odleciał w niedzielę z powrotem do Anglii.

POLITYKA ANGLI NIE ULEGNIE ZMIANIE.

LONDYN (ATE). „Exchange Telegraph” dowiaduje się z kół oficjalnych, że wizyta min. Macdonalda w Palestynie dotyczyła ogólnego bezpieczeństwa terytorium mandatowego, że jednak nie oznacza żadnej zmiany polityki w stosunku do Palestyny.

CO OSWIADCZYŁ MIN. MACDONALD

JEROZOLIMA (ATE). Przed wyjazdem swym z Jerozolimy, minister

Sytuacja wojenna na Dalekim Wschodzie

Walki sowiecko-japońskie wciąż trwają

TOKIO (ATE). Komunikat tegoż ministerstwa wojny stwierdza, że wojska sowieckie kontynuują swoje ataki, jednak bez większego wpływu na obecną sytuację.

Wojska obu stron zajmują pozycje oddalone od siebie o 200 m. W niedzielę po południu 27 so-

wieckich samolotów bojowych zaatakowało włoską koreańską na południe od rzeki Tumen.

KOMUNIKAT JAPOŃSKI.

TOKIO (PAT). — Ukazał się następujący komunikat o przebiegu walk na granicy sowiecko-mandżurskiej.

Przez całą niedzielę na odcinku Szang-Ku-Feng i Szatsaoping trwały uporczywe walki. W akcji wzięło udział około stu samolotów sowieckich, które zbombardowały stanowiska japońskie. O godz. 16 wojska sowieckie natarły na wzgórze Iczankufeng. Natarcie odparto. Na tym odcinku wojska obu stron stoją naprzeciwko siebie w odległości 200 metrów. Siły sowieckie na tym odcinku wynoszą około 3 bataliony, które znajdują się w rowach strzeleckich, oddalonych o 400 metr. od stanowisk japońskich. Ogień artylerii sowieckiej był wczoraj bardziej gwałtowny niż w sobotę. Samoloty krążyły na wysokości 2000 — 3000 mtr.

Podczas walk w ub. sobotę artyleria japońska unieruchomiła 40 — 50 czołgów sowieckich. W sobotę Japończycy stracili 5 zabitych i niewielu rannych.

JAKA JEST SYTUACJA NA FRONCIE

LONDYN (PAT.). Wiadomości z Moskwy i Tokio na temat wy-

padków pod Czang Ku Feng są nadal sprzeczne. Podczas gdy komunikat sowiecki mówi o wyparciu Japończyków z terytorium sowieckiego, doniesienia japońskie utrzymują, że wojska sowieckie poniosły ciężkie straty podczas próby ataku na wzgórze Czang Ku Feng. Doniesienia japońskie mówią dalej, że wojska sowieckie wycofały się z pierwszych swych linii i przygotowują nową ofensywę. Prawe skrzydło sowieckie sięga obecnie rzeki Tumen. Baterie sowieckie ostrzeliwują miejscowości koreańskie, ale szkody są nieznaczne.

KOMUNIKAT SOWIECKI

MOSKWA (PAT). — Ukazał się komunikat sowiecki przedstawiający przebieg walki na spornym odcinku granicy sowiecko-mandżurskiej w rejonie jeziora Khasan.

Komunikat stwierdza, że w ciągu tygodnia walce artyleryjskie z obu stron wojska japońskie zostały wyparte z terenu, który strona sowiecka uważa za swój. Wojska sowieckie umościły się na punktach granicznych, po stronie japońskiej w walkach brała udział artyleria ciężka.

2 ŻOŁNIERZY SOWIECKICH ZABITYCH

TOKIO (PAT). — Sztab armii kwantuńskiej ogłasza szczegóły zajęcia granicznego pod Sui-fenho. Z komunikatu tego wynika, że kilkunastu żołnierzy zostało się na teren mandżurski i przystąpiło do budowy umocnionego stanowiska. Akcji tej przeciwstawiły się oddziały mandżurskiej straży granicznej. W wyniku walki dwóch żołnierzy sowieckich zostało zabitych a jeden wzięty do niewoli. Komunikat podkreśla, że teren, na który wkroczył oddział sowiecki, jest bezwzględnie terytorium mandżurskim, co stwierdza układ w Hunszum.

WALKI WCIĄŻ TRWAJĄ

TOKIO (PAT). — Komunikat

ministerstwa wojny donosi o dalszej walce na odcinku Szangku-feng. Usiłowania wojsk sowieckich, zmierzające do zdobycia stanowisk japońskich, położonych na południowo-wschód od Szangkufend zostały po zaciętej walce udarcemnione.

Pożar parowca

HAMBURG (PAT). — Na stojącym w porcie hamburskim parowcu „Reliance”, wybuchł we wczesnych godzinach rannych w niedzielę pożar. Akcja ratunkowa trwała kilka godzin. Przyczyna pożaru nie jest dotychczas znana.

Zgon brytyjskiego agenta został on ranny podczas bombardowania Alicante

BARCELONA (PAT). — Brytyjski agent konsularny, który od-

niósł ranę w czasie bombardowania Alicante, zmarł wczoraj rano.

Manewry lotnicze w Anglii Lotnik poniósł śmierć

LONDYN (PAT.). Wobec złych warunków atmosferycznych, manewry lotnicze zostały zakończone o godz. 14.15. W czasie mane-

wrow wydarzył się w niedzielę drugi wypadek pod Blacmorem w hrabstwie Essex. Jeden lotnik poniósł śmierć.

Czy arystokraci francuscy sfalszowali testament

PARYŻ (PAT). Cała prasa paryska z ogromnym zainteresowaniem podaje informacje z Buenos Aires o sensacyjnej aferze sfalszowania testamentu, w którą zawikłane zostały wybitne osobistości z arystokracji francuskiej, a mianowicie markiza i markiz Beaufrepaire oraz siostra markizy, wicehrabianka Guippeville. Już od dawna, zarówno markiza Beaufrepaire, jak i wicehrabianka Guippeville były podejrzewane o sfalszowanie testamentu multi-milionera argentyńskiego Garcii, który od szeregu lat zamieszkiwał w Paryżu, a z którym obie panie były serdecznie zaprzyjaźnione. Garcia zmarł przed trzema laty a testament, który został ogłoszony, przedstawiał wbrew postanowieniom poprzedniego testamentu, sporządzonego na rzecz jego siostrzenicy, całej majątek markizie Beaufrepaire i wicehrabiance Guippeville. Po dłuższym procesie, wszczętym przez siostrzenicę Garcii, które zakwestiono-

wwały autentyczność testamentu, drugi testament uznany został jednak przez sądy paryskie na mocy orzeczenia biegłych grafologów, za autentyczny. Markiz Beaufrepaire z małżonką i szwagierką Guippeville udał się do Argentyny, by tam objąć w posiadanie główne majątki zmarłego, który poza tym posiadał w Paryżu kilka pałaców i nieruchomości we Francji. Sądy argentyńskie na podstawie nowych danych wdrożyły na nowo dochodzenie, w wyniku którego najpierw markiz Beaufrepaire została aresztowana i umieszczona w szpitalu więziennym ze względu na swój stan zdrowia, a ostatnio w sobotę sędzia śledczy zarządził aresztowanie markiza Beaufrepaire i wicehrabianki Guippeville. Sprawa ta wywołuje w Paryżu tym większą sensację, gdyż chodzi tu o osoby bardzo znane na terenie towarzyskim Paryża, a poza tym spadek sięga kwoty 20 milionów dolarów.

Sprawy długości dnia pracy w przemyśle zbrojeniowym Francji

PARYŻ (PAT). Sprawa powiększenia ilości godzin pracy w metalurgicznym przemyśle zbrojeniowym natrafia na dość poważne trudności. W sobotę Związek Zawodowy Metalowców ogłosił komunikat, w którym oświadcza, że gotów jest rozpatrzyć przychylnie propozycję rządu, co do wprowadzenia 48-godzinnego tygodnia pracy w pewnych zakładach, pracujących na rzecz obrony narodowej, jak w stoczniach okrętów wojennych, zakładach artyleryjskich i w fabrykach motorów samolotowych, jednakże pod warun-

kiem, że uprzednio rząd przeprowadzi akcję, w której wyniku zniknie bezrobocie w przemyśle metalurgicznym i wszyscy robotnicy — metalowcy uzyskają pracę w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy. Poza tym głównym warunkiem metalowcy wysunęli szereg warunków dalszych, domagających się między innymi podziału rządowych zamówień zbrojeniowych itd. Wobec tego rodzaju warunków, sprawa powiększenia tygodniowych godzin pracy w przemyśle zbrojeniowym dotychczas nie mogła być zrealizowana.

Wywłaszczenie zagranicznych towarzystw naftowych w Meksyku

MEXICO CITY (ATE). Parlament meksykański przyjął projekt ustawy, potwierdzający stanowisko prezydenta Cardenas w sprawie wywłaszczenia zagranicznych towarzystw naftowych. Równocześnie parlament wydał deklarację, w której wyraża nadzieję, że pa-

carstwo odpowiedzialne za porządek publiczny i bezpieczeństwo Palestyny, a równocześnie mająca obowiązek sprawiedliwego traktowania obu narodów, zamieszkujących Palestynę, uważa za niezbędne wpłynąć na zmianę dzisiejszej sytuacji.

Angielski lord admirałcji jedzie do Polski

KILONIA (PAT). — Pierwszy lord admirałcji brytyjskiej Duff Cooper opuścił w niedzielę przed południem Kilonię, udając się na pokładzie „Echantress” do Gdyni.

Zgon K. Stanisławskiego

Jak donoszą z Moskwy zmarł tam w 75-ym roku życia wybitny reformator teatru, Konstantyn Siergiejewicz Stanisławski, (nazwisko rodowe — Aleksiejew), aktor reżyser i teatrolog, współtwórca Moskiewskiego Teatru Artystycznego (1898), którego reformatorska działalność w kierunku wprowadzenia na scenę „uduchowionego naturalizmu” pchnęła rosyjską sztukę teatralną na nowe tory i wywarła ogromny wpływ na teatr krajów zachodnich.

Minister spraw zagr. Francji jedzie do Grecji

PARYŻ (PAT). Dziennik „Petit Journal” potwierdza, że min. spr. zagranicznych Bonnet, ma się udać z wizytą oficjalną do Ankarę, w drodze powrotnej do Paryża uda się do Aten, by jednocześnie

Blücher oświadcza, że nie jest Kuropatkinem

HELSINKI (ATE). Prasa fińska donosi, że marszałek Blücher miał odbyć ostatnio podróż inspekcyjną po garnizonach armii czerwonej na Dalekim Wschodzie.

W czasie inspekcji marszałek Blücher przemawiał do żołnierzy, zaznaczając, że w ostatnim konflikcie stroną agresywną jest Japonia. Między innymi Blücher po-

wiedział: „My nie napadamy. Całą odpowiedzialność za ostatni konflikt ponosi Tokio. Japończycy myślą, że mają do czynienia z Rosjanami z 1905 roku. Na szczęście jednak ja nie jestem Kuropatkinem, lecz Blücherem — a nasza czerwona armia nie jest armią carską, którą dowodzili sprzedajni oficerowie”.

Akcja lorda Runcimana

LONDYN (ATE). „Sunday Times” twierdzi, że przed udaniem się na Morawy, lord Runciman od był ważną rozmowę z ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Berlinie Hugh Wilsonem, w czasie śniadania, wydanego na cześć lorda Runcimana przez postać brytyj-

skiego w Pradze, Newtona. Korespondent dyplomatyczny „Sunday Times” oświadcza, iż pomimo zaprzeczeń oficjalnych wie ze źródła dobrze poinformowanego, że obydwa mężowie stanu omawiali problem mniejszościowy w Czechosłowacji.

Rodezja nie chce imigracji żydowskiej

BULAWAYO (ATE). Rząd północnej Rodezji wydał oficjalny komunikat w sprawie uchodźców żydowskich.

Komunikat stwierdza, że po odbyciu poufnego narad nad propozycją zbadań możliwości osiedlenia kolonistów żydowskich w północnej Rodezji i przedłożenia

wyników badań konferencji w Ewian rząd rodezjski doszedł do przekonania, że ze względów gospodarczych plan kolonizacji żydowskiej jest niepraktyczny i zwrócił się do rządu angielskiego z wezwaniem, by zaniechał dalszych kroków w tej kwestii.

Zderzenie dwóch statków na morzu

LONDYN (PAT.). W niedzielę rano na wodach irlandzkich angielski parowiec „Cambria” zderzył się z irlandzkim statkiem ry-

backim „Alvazar”. Statek rybacki zatonał. 7 marynarzy zginęło w wypadku. Statek „Cambria” odniósł poważne uszkodzenia.

Amnestia! Amnestia!

Przegląd prasy

Wiemy, że płynący z głębi szlachetnych uczuć okrzyk: „Amnestia, amnestia w dwudziestą rocznicę Niepodległości”, że to nawskroś ludzkie hasło spotka się ze sprzeciwem jednolitego frontu zwolenników chłosty, bezkrytycznych „państwocistów”, śniących o silnej władzy i „subtelnych” prawników, lubujących się w bezwzględnej represji karnej. Żywiły te, upojone swoją chwilową i pozorną supremacją, przeciwstawiają się tym pięknym odruchom czułych na krzywdę serc, które na Kongresie organizacji kobiecych pierwsze rzuciły w świat hasło Amnestii.

Dlatego apelujemy tylko do opinii szerokiej mas demokratycznych i do tych wszystkich, którzy, należąc do warstw rządzących, rozumieją i oceniają powagę zagadnienia, niezależnie od tego, kto ma skorzystać z dobrodziejstwa puszczenia w niepamięć stwierdzonych przez sądy czynów występnych.

Robotnicy i chłopcy polscy — Białorusini, Ukraińcy, Żydzi — buntownicy z prawa i z lewa, ślepe narzędzia propagandy, jak również i czynni wywrotowcy — starzy i młodzi, a w pierwszym rzędzie ci ostatni. Oto wielka masa ludzka — za życia skazana na dłuższą lub krótszą niedolę więzienną, — oto „prawica” i „lewica” naszych walk polityczno-społecznych i narodowościowych, która winna być beznamytnie i sprawiedliwie uwzględniona przy porachunku amnestyjnym.

Nie powołujemy się na statystykę, na przerastającą nasze siły liczbę więźniów politycznych, na ilość więźniów w kraju i ich pojemność, — są to wszystko fakty formalne momenty... Nie wdajemy się również w dyskusję nad niejednokrotnie poruszaną kwestią szkodliwości z punktu widzenia polityki karnej czestych amnestji. O tym już dużo pisali i mówili zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy aktu łaski Państwa.

Przypomnimy tylko ten paradoks, że z poprzedniej amnestji nie mogli korzystać małoletni, osadzeni w domach poprawy, gdy tymczasem do małoletnich więźniów, skazanych za te same przestępstwa ustawa miała zastosowanie. Wskazemy w kilku słowach na stwierdzoną surowość wyroków w politycznych sprawach młodzieżowych kiedyś przeciw 19 — 20-letnim chłopcom białoruskim czy ukraińskim — mieszkańcom zapadłych wiosek, gdzie działalność wywrotowa jest nikła i bezbarwna, — zapadała wyroki 6 — 7 — 8 lat więzienia... Materiał w tej dziedzinie jest bardzo bogaty, i nieuprzedzony działacz państwowy, który obrałby za interesarską się dzisiaj tym problemem nie z punktu widzenia kar i odwetu, lecz ze względu na konieczność stonowania i pokojowego uzdrowienia naszych wielkich obszarów kresowych, — taki administrator, polityk lub społecznik stanąłby z

namami w jednym szeregu, wołając głośno i szczerze: „Amnestia, Amnestia!”

A inna strona medalu, ta zasadnicza, moralna. Czy po dwudziestu latach bytu niepodległego i po obiektywnym stwierdzeniu przez wszystkich uświadomionych obywateli, — nawet przez tych bojowych, opozycyjnych, — że utrzymujemy się na szlakah rozwoju i nie cofamy się, czy taki pomysł klimat państwowym, nie powinienby skłonić Rządu i jego otoczenia (Sejm, Senat) do aktu prawodawczego, któryby uświęcił i upamiętnił te uroczyste nastroje... Pomimo różnic ideowych, walk i tarć — wszyscy zmierzają, — prawda, nie tą samą drogą, z innym ideałem przed oczyma, — do jednego celu, do uchronienia i utrwalenia Polski Niepodległej. I ten

łączący wszystkich — ogień i wołanie, — zapał i trud należy ucieleśnić w postaci takiego humanitarnego pomnika, jakim dla cierpiących stanie się Amnestia.

Wielkie masy ludowe, które, — że przypomniemy tutaj piękne słowa uchwały Prezydium C.K.W. P.P.S., — „w poczuciu wielkiego kultu dla krwawego wysiłku ludu polskiego w jego walce o Polskę Niepodległą i Sprawiedliwą... dają nadal niezłomnie do Polski Ludowej, społecznie wyzwolonej”, — te masy mają prawo domagać się Amnestii, która zatrze popielone w imię idei grzechy i pozwoli tysiącom, tysiącom więźniów, ich rodzinom, bliskim i towarzyszącej myśleć spokojnie i bez trwogi o ciężkim dniu Pracy...

LEON BERENSON.

Nastroje w Austrii Co raz to większe rozczarowanie

Wiadomości, nadchodzące z Austrii, wskazują na coraz to większą niechęć do hitleryzmu, ogarniającą Austriaków.

Organ socjalistów niemieckich w Czechosłowacji „Sozialdemokrat” podaje na podstawie obserwacji naucejnych widzów następujący obraz panujących w Austrii nastrojów:

W sferach aktywno-katolickich potępienie hitleryzmu jest jednoznaczne i definitywne. Niedawno w katedrze św. Stefana padły słowa kaznodziei, będące odzwierciedleniem nastrojów wiernych:

„Naszym Wodzem (Führer) będzie, jak był zawsze Jezus Chrystus”.

Księża na prowincji jak najbardziej stanowczo przeciwstawiają się dywersji Innitiera, określając ją jako zdradę.

W masach chłopskich hitleryzm ma pewne wpływy. Może dlatego, że Rzesza przyjmuje na korzyść warunków produkty rolnicze Austrii, nawet kosztem wygładzania kraju (brak mięsa w Wiedniu).

Aryjskie mieszczaństwo spodziewało się znacznych korzyści z wyparcia żydowskich konkurentów. Jak dotąd na ostateczne „odżyczenie” czeka się na próżno. Gauleiter Bürckel, jak słyszą, nie wierzy w zdolności gospodarze hitlerowców austriackich. Na razie w całym szeregu przedsiębiorstw trwa zarząd komisaryczny, a z dniem 1 października ma być dopuszczony do Austrii kapitał niemiecki. Zdaje się więc, że kapitaliści niemieccy zmuchną z przed nosa żydowską zdobycz drobnomieszczaństwa austriackiego. Już dziś nastroje tego drobnomieszczaństwa nieco ochłodły.

Co się tyczy robotników, jak wiadomo, niektórych usposobiły przychylnie do hitleryzmu widoki otrzymania pracy i zarobku. Prawda, bezrobocie jest mniejsze, ale stało się to (zarówno jak w Niem

zech) kosztem zdolności nabywczej, kosztem płac, których poziom obniżył się. Zrównanie szyling z marką, wzrost cen niezależny nawet od tej zmiany waluty, wreszcie obniżki płac i przeciągnięcie czasu pracy (8 godzin dzień roboczy) jest tylko na papierze — wszystko to powoduje rosnące rozgorzalenie mas robotniczych. W dodatku wielu robotnikom przydzielano się przymusowo pracę w Rzeszy na ciężkich warunkach.

Tak więc hitleryzm stracił te grupy sympatyków wśród robotników, które poprzednio posiadał. Nawet wśród oficerów, wcielo-

nej dziś do armii Rzeszy, siły zbrojnej Austrii nastroje nie są co prawda wrogie wobec hitleryzmu, ale są naogół chłodne.

Rzecz ciekawa! Oto oficerowie, którzy prowadzili za poprzednich rządów nielegalną działalność narodowo- „socjalistyczną” wcale nie są najmiej widziani przez dowództwo.

Wśród mas austriackich zaczynać wzmagać się na siłach patriotyzm, rośnie żal za utraconą odrębność polityczną. Nastroje te — jeśli nawet są obecnie bezsilne, w chwilach krytycznych mogą zdecydować o losach okupowanego kraju.

Objawy hysterii

„Czas”, ongiś dostojny i poważny, zachowuje się ostatnio niczym stara panna — rezydentka w dworze ziemiańskim epoki Orzeszkowej albo zgola Jeleńskiej-Dmochowskiej. Niech krowa ryknie, a panna Pulcheria już macha chusteczką przed nosem delikatnym:

„Och, och! umieram!...”

Niech fetor stajni zaleci przez okno otwarte od pokoiku w oficynie, a panna Pulcheria już kładzie się na łóżko i dwa dni odpoczywa po wstrząsaniu.

W wypadku, o którym piszę, nie było ani „straszliwego” ryku krowy, ani „obrzydliwego” fetoru stajennego. Niemniej „Czas” zachował się równie histerycznie, jak panna Pulcheria.

Powiedzieliśmy w niedzielę, że manieri „Agencji Antymasońskiej” są niedopuszczalne z jakiegokolwiek bądź punktu widzenia.

Na to „Czas”:

W wywodach „Robotnika” jest też i druga tendencja. Domagając się mianowicie od władz państwowych wspomnianych wyżej wyjaśnień wyraźnie sugeruje, iż istnienie Agencji Antymasońskiej jest... nielegalne. Nie trudno się domyślić do czego — w danym wypadku — zmierza organ socjalistyczny.

„W wywodach „Robotnika” jest zupełnie wyraźna tendencja. Chodzi mu prosto o to, by do procesów w sprawie oskarżeń o przynależność do masonerii nie dopuścić. Dlaczego? Narazie nie

KONFLIKT JAPONSKO - SOWIECKI

„Warszawski Dziennik Narodowy” nie kryje się zupełnie ze swymi sympatiami dla zaborczej polityki japońskiej. Chciałby jak najlepiej uzasadnić i usprawiedliwić agresywne poczynania japońskie. Wpadł jednak w zbyt szczerą i ujawnia w całej okazałości imperialistyczne zamiary władców „Kraju Wschodzącego Słońca”:

Wojna z Rosją jest dla Japonii kwestią nieunikloną, zważywszy jednak jej rozmiary i związane z nią trudności, rząd japoński przygotowuje się do tej sprawy bardzo metodycznie i stopniowo. Wojna z Chinami jest w dużym stopniu właśnie częścią tych przygotowań, polegających na wyparciu wpływów rosyjskich z „państwa środka” i odcięciu terytorialnym Chin, za pomocą protektoratów

japońskich w Mandżurii, Mongolii i północnych prowincjach chińskich, od Sowieców.

Organ Stronnictwa Narodowego twierdzi, że w chwili obecnej do wojny nie dojdzie. Bynajmniej jednak nie z powodu pokojowości Japonii, a wyłącznie z zimnej kalkulacji Japonii

Zresztą i Sowiety, zdaniem cytowanego pisma też nie chcą wojny, gdyż m. in.:

Sowiety obawiają się ciągle interwencji ze strony zachodniej i uciążliwej wojny na Dalekim Wschodzie interwencji taką mogłaby ułatwić.

SOJUZ SWIATOPOLADÓW
Na marginesie wizyty króla angielskiego w Paryżu, „Polonia” pisze, że w Europie wyraźnie odcinają się dwa sojusze światopoglądowe: faszystowski - totalistyczny i demokratyczny.

Podczas wojny światowej Niemcy walczyły przede wszystkim o zdobycze terytorialne i materialne. Teraz prą do wojny nie tylko z wymienionych powodów, ale także o zwycięstwo światopoglądu „Trzeciej Rzeszy”.

Wielomilionowa armia nowego Islamu niemieckiego ma nie tylko służyć do tego, aby zagarnąć nowe obszary, ale także aby zdobyć nowych wyznawców narodowo-socjalistycznego światopoglądu, i aby z dotychczasowych rezerwów wolności w Europie uczynić dalsze więzienia myśli i ducha. Czy to będzie ofensywa wojenna czy pokojowa, zawsze będzie to walka o zapewnienie swemu światopoglądowi hegemonii w Europie, o to, aby młotowi krwi germańskiej wywalczyć stanowisko panującej religii na naszym kontynencie. Nie tylko ciała „niewiernych” mają stać się poddane, ale i ich dusze łupem dla propagandy wierzeń nowego Mahometa.

W Europie stają dziś przed sobą dwa światy, które dzieli głęboka przepaść:

„Zarysowała się głęboka przepaść między spadkobiercami kultury, opartej na godności człowieka, a horda nowoczesnych barbarzyńców, uzbrojonych w najnowszą, a hordą nowoczesnych barbarzyńców, którzy pragną sprowadzić Europę z powrotem w mrok dawno zamierzonej przeszłości, znajdującej tylko wodza, jego orszak i tłumy niewolników, termityerę młsyjno - zdobywcza.”

Mamy tu do czynienia nie tylko z obroną tego czy innego ustroju demokratycznego przeciw tej, czy innej dyktaturze. To przede wszystkim obrona światopoglądu, będącego kwintesencją wszelkich możliwości realizowania ideałów prawdy, dobra i piękna, przeciw przyziemnym, oddechowym ten dencjom, pragnącym powstrzymać ludzkość na drodze jej moralnego i duchowego rozwoju. Na przeciw siebie stanęły świat wolności i nie woli, prawa i terroru, wielkości

człowieczeństwa i wyjącej preponderancji państwa, świat, gdzie jednym z naczelnych hasel jest szanowanie godności ludzkiej i świat, w którym to pojęcie zostało anulowane, a człowiek stał się jedynie narzędziem dla celu państwa, reprezentowanego w dodatku tylko przez jedną grupę. To już nie dwa bloki ustrojów, to dwie cywilizacje, dwa diametralnie różne światopoglądy, o ile w ogóle światopogląd, panujący w państwach totalnych, na ten termin zasługuje.”

Dlatego rozgrywa się walka — kontynuuje „Polonia” — nie tylko o wojnę czy pokój, o zwycięstwo bogatych demokracji, czy głodnych łupów, totalizmów. Bój toczy się zacięty o zagrożenie podstawowego ideału wolności i indywidualnej i godności ludzkiej.

Jeśli weźmiemy pod uwagę nastawienie polityczne „Polonii”, do którego trzeba mieć wiele zastrzeżeń, artykuł ten zasługuje na uznanie.

O DEMOKRATYCZNE WYBORY.

Cały kraj domaga się rozpisania nowych wyborów na podstawie demokratycznej ordynacji wyborczej.

„Dziennik Bydgoski” stwierdza, że w hierarchii spraw politycznych — to zagadnienie najważniejsze. Wybory oczyszczą atmosferę naszego życia politycznego. Zedrą niewątpliwie maskę z istniejącego zakłamania politycznego, rozwieją zasugerowane społeczeństwu iluzję.

Rozwieją one między innymi iluzję o sile polskiego faszyzmu. Gdy się otworzy na oścież drzwi demokracji — to jak pisze „Dziennik Bydgoski”:

„Jednym zamachem wykończy ona wszystkich „Führerów” rozmaitych „Polityk”, „Merkuryuszów”, „Falang”, „Jutra Pracy”, „Piłmoleńców”, „Czerwonych Róż”. Demokracja da sposobność przekonania się, czy ci „Führerzy” mają masę za sobą. Ostudzi nieco gorącość ich wygórowanej ambicji.”

Masy zdecydowały niewątpliwie — jaką ma być Polska. S-EK.

Wyjaśnienie

Z kół kierowniczych Str. Pracy komunikują nam, że wiadomości jakoby Str. Pracy w Krakowie odmówiło udziału w „Świecie Czynu Chłopskiego” z powodu zaproszenia przez Str. Ludowe i P. P. S. do udziału w uroczystościach są nieścisłe. Str. Pracy w Krakowie postanowiło zorganizować obchód dn. 15 sierpnia samodzielnie we współpracy z Zw. Halerczyków. To postanowienie nie zapadło jednak w związku z faktem zaproszenia P.P.S. przez Str. Ludowe.

Gospodarstwo „Trzeciej” Rzeszy na punkcie zwrotnym?

Banki szwajcarskie posiadają bardzo dokładną służbę informacyjną, która podaje dokładne i szczegółowe dane na temat sytuacji gospodarczej i politycznej poszczególnych krajów. Ostatnie sprawozdanie na temat sytuacji „Trzeciej” Rzeszy brzmi wręcz sensacyjnie.

Oto, co głosi sprawozdanie: „Według wiadomości z Niemiec, którymi rozporządzają zurychskie koła finansowe, polityka Niemiec naskutkuje trudności gospodarczych znajdującej się w obliczu zwrotnego punktu. Położenie jest katastroficzne, albowiem napięcie finansowe osiągnęło krańcowy, krytyczny

punkt. Fabryki za zamówienia państwowe od dłuższego już czasu nie otrzymują zapłaty.

Eksperyment planu czteroletniego powoduje dziś nieprzewidywalną trudność. Przewidywania okazują się zbyt optymistyczne. Koszty produktów zastępczych są o 56%, i więcej nawet, wyższe niż przewidywano. Podwyżka plac, na skutek wzrostu cen, jest nieunikniona.

Kursy giełdowe już od lat nie kształtowały się tak nisko...”

Do tego sprawozdania nie trzeba dodawać ani słowa! Komentarze są zbyteczne.

Lew na ulicach Berlina

Wczoraj, w czasie gdy dozorca wędrownego zwierzyńca w Berlinie sprzątał klatki zwierząt, lew zaczął wyrwać się z zamknięcia. Dozorca usiłował zapędzić zwierzę z powrotem do klatki, lew jednak rzucił się na dozorcę, raniąc go dotkliwie, a następnie wybiegł na ulicę. Na pomoc pośpieszył policjant, który celnym

strzałem zabił rozjuszone zwierzę.

Pokwitowanie

NA ROBOTNICZE TOW. PRZYJACIÓŁ DZIECI
A. Metelski w Ciechanowie z l. 5. NA GŁODNE DZIECI HISZPANI J. V. z l. 4.40.

Ostatni premier Bawarii Śmierć Henryka Helda

W wieku 70 lat zmarł w Regensburgu ostatni premier Bawarii, Henryk Held, który, jako przewodca najsilniejszej partii bawarskiej tak zw. Bawarskiej Partii Ludowej, stał w r. 1924 — 1933 na czele Rządu Bawarii i usiłował bezskutecznie opierać się „glajchszaltowaniu” Bawarii.

Gdy Papan usunął lewicowy Rząd pruski tow. Braun, Held oświadczył, że przysłanego przez Rząd Rzeszy komisarza dla zastąpienia Rządu bawarskiego on, Held kaszalbą aresztować na granicy. Jeszcze miesiąc po dojeździe do władzy Hitlera, Held rzucił w Bawarii. Dopiero po pożarze Reichstagu, Hitler złożył go z urzędu i wyznaczył komisarza gen. von Eppa. Held zrazu uwieczniony, po tym zamieszkał w Regensburgu i wieść o nim zaginęła aż przy-

szła wiadomość o jego śmierci.

Held i jego Partia odnosili się do Republiki Weimarskiej z pewną niechęcią, stanowiąc antyliberalną i antysocjalistyczną opozycję. Wzrost wpływów hitlerizmu zmienił sytuację. Mimo swej twierdzy w Monachium, hitleryzm zdobył największe wpływy w protestanckich sferach Niemiec północnych.

Dziś ludność Niemiec południowych jest zarówno ze względów politycznych (prusacki centralizm hitleryzmu), jak i religijnych (walka z kościołem) nastrojona wrogo wobec hitleryzmu.

Ostatni okres działalności Helda jest właśnie charakterystyczny ze względu na zmianę nastroju Bawarii. Z twierdzy reakcji stała się terenem opozycji przeciw totalizmowi, który opanował Rzeszę.

Kogo zamordowano przed 10 laty?

W Krakowie na parceli przy ul. Łokietka 11 dokonano w czasie kopania dołu straszego odkrycia. Na głębokości 1.20 m. znaleziono kościotrup ludzki. O tym odkryciu zawiadomiono natychmiast lekarza obwodowego i policję, która wdrożyła dochodzenia. Stwierdzono na razie, że chodzi tutaj o zwłoki kobiece, a zmarła liczyła około 25 lat. Zwłoki zostały zakopane w tym miejscu przed około 10 laty.

Jak stwierdza orzeczenie lekarskie, widoczne są ślady obrażeń, a zwłaszcza, w kości potylicznej,

tuż przy otworze kręgosłupa oraz uszkodzona jest kość skroniowa z prawej strony, jak również złamana szczęka dolna. Natomiast w doskonałym stanie zachowane są białe zęby.

Jak wynika z pobieżnych oględzin, uszkodzenie czaszki powstało mogło od kuli rewolwerowej. Z ubrania nie ma żadnych szczątków, tak, że nie jest wykluczone, że zwłoki były pochowane nago.

Kościotrupa przewieziono do Zakładu Medycyny Sądowej, gdzie prowadzone będą dalsze badania.

PIŁKA NOŻNA

LWÓW I KRAKÓW W FINALE
PUCHARU POLSKI
KRAKÓW POKONAŁ
WARSAWĘ 5:3.

Na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie wobec 3.000 widzów rozegrany został półfinałowy mecz o puchar Polski Pana Prezydenta R. P. pomiędzy reprezentacjami Warszawy i Krakowa. Zwyciężył Kraków w stosunku 5:3 (2:1).

Kraków zwyciężył zasłużenie będąc jako zespół bezwzględnie lepszy od Warszawy i to we wszystkich formacjach. W drużynie warszawskiej wyróżnić można Święckiego najlepszego w ataku.

LWÓW WYELIMINOWAŁ
ŁÓDZ 3:2.

W drugim meczu półfinałowym o puchar Polski rozegranym we Lwowie, Lwów, jak było do przewidzenia, pokonał reprezentację Łodzi w stosunku 3:2 (2:1). Wynik ten nie odzwierciedla bynajmniej istotnego stosunku sił, gdyż drużyna lwowska miała znaczną przewagę i mogła wygrać w znacznie wyższym stosunku.

INNE MECZE PIŁKARSKIE.

W Poznaniu w meczu towarzyskim miejscowa Legia pokonała Łódź w stosunku 4:3 (2:1).

W Wielkich Hajdukach ligowy Ruch rozegrał mecz towarzyski z sosnowiecką Unią, bijąc ją 3:4. Do przerwy prowadziła Unia 3:2.

Towarzyski mecz pomiędzy Krakowską Garbarnią i rzeszowską Reverą wygrała Garbarnia 2:1 (1:1).

MISTRZ KRAKÓWA GROMI
MISTRZA WARSZAWY JUNIORÓW 10:0.

W półfinałowym meczu piłkarskim juniorów o mistrzostwo Polski krakowska Wisła rozgromiła warszawski PWATT 10:0 (3:0).

LEKKOATLETYKA

WALASIEWICZOWNA BIJE
REKORD ŚWIATOWY
— W CHORZOWIE.

Na stadionie W. F. w Chorzowie odbyły się w niedzielę zawody lekkoatletyczne pomiędzy reprezentacjami Bytomia (śląsk niemiecki) i Chorzowa. W ramach tych zawodów Walasiewiczówna zaatakowała rekord światowy na 80 m. Próba zakończyła się pełnym powodzeniem Walasiewiczówna uzyskała czas 9,6, poprawiając swój dawny rekord o 0,2 sek. Należy zaznaczyć, że rekord polski Walasiewiczówny wynosi 9,6 ale rekord ten nie został uznany za rekord światowy. Drugie miejsce zajęła Kałużowa w czasie 10,4, bijąc rekord śląska.

Na 60 m. Walasiewiczówna osiągnęła czas 7,4, który to wynik jest zaledwie o 0,1 sek. gorszy od jej rekordu światowego.

W konkurencjach męskich Węgiarczyk ustanowił nowy rekord polski w rzucie młotem osiągając 48,94 m.

Zespół gości nie okazał się zbyt groźnym przeciwnikiem dla Chorzowa. Polscy lekkoatleci zajęli prawie wszystkie pierwsze i drugie miejsca. W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła reprezentacja Chorzowa w stosunku 83:53 pkt.

Z wyników na podkreślenie zasłużyła rzut kulą wygraną przez Praskiego doskonałym wynikiem 15,37.

W rzucie młotem, jak już zaznaczyliśmy, Węgiarczyk pobit rekord polski, osiągając 48,94. W skoku wwyż Rejska uzyskał 179.

Inne wyniki były znacznie słabsze.

BOKS

POLSKA PRZEGRZAŁA MECZ
BOKSERSKI Z WŁOCHAMI 4:12.

W sobotę około północy rozegrany został w Wenecji między państwowy mecz bokserski Polska—Włochy. Zwycięstwo odnieśli włosy w wysokim stosunku 12:4. Zwycięstwo Włochów było niewątpliwie zasłużone, niemniej wynik cyfrowy jest nieco za wysoki.

Pierwsi na ring stają Jasiński i Narleccia. Włoch rozpoczyna walkę odrazu w szalonym tempie. Jasiński jest speszony i w rezultacie przegrywa rundę wysoko. W drugim starciu Polak częściowo przejmując inicjatywę, a nawet kilkakrotnie trafia, Włoch walczy nieco ostrożniej i runda daje wynik remisowy. W ostatniej rundzie Polak początkowo przeważa. Pod koniec do głosu znowu dochodzi Włoch i spotkanie rozstrzyga na swoją korzyść.

W wadze koguciej Sergi pokonał Sobkowiaka na punkty. Porażkę za wdziewca Polak swojej fatalnej taktyce.

W wadze piórkowej najlepszy z Polaków Czortek odniósł pierwsze zwycięstwo dla Polski, bijąc nieznacznie na punkty Cortonesiego. Polak walczy początkowo ostrożnie, ale od drugiej rundy panuje już zupełnie nad sytuacją, spychając Włocha do defensywy.

Niespodziewany obrót przejęła walka pomiędzy Peire i Kowalskim. Odrazu w pierwszej minucie Włoch zasypuje Polaka gradem ciosów. Polak chwile się i jest nieco zamroczony. W drugiej rundzie po drugiej serii ciosów Włocha, sędzia przerywa walkę, ogłaszając zwycięstwo Peire.

Drugie i ostatnie zwycięstwo dla Polski odniósł Kolczyński w wadze półśredniej, zwyciężając na punkty Włocha Binazza. Kolczyński narzuca swemu przeciwnikowi odrazu bardzo ostre tempo i wydaje się, że Włoch zostanie znokautowany, ale ten początkowy sukces nieco „rozczuchwiał” Polaka, który zlekceważył już zupełnie przeciwnika, a przede wszystkim przez chaotyczną taktykę pozwolił mu przyjąć do siebie. W trzeciej rundzie siła ciosu Polaka decyduje jednak o jego zwycięstwie.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

Jedną z najpiękniejszych walk wieczoru było spotkanie w wadze półciężkiej pomiędzy Szymurą i Mussią. Szymura wykazał znakomitą formę, świetną orientację, doskonałą taktykę i pierwsze dwie rundy wygrywa wyraźnie. Włoch jest zupełnie bezradny wobec ataków Polaka. Przymianie Włochowi zwycięstwa przez sędziów wywołało ogólne zdziwienie.

W ostatniej walce Pilat przegrał z Lazarą. W pierwszym starciu Polak nadział się na cios Włocha i pada na deski do 5.ciu, wstaje, ale jest nieco zamroczony. Pod koniec rundy Pilat przychodzi do siebie, a nawet raz udaje mu się posiąć Włocha na deski. W drugiej rundzie nowy morderyc cios Włocha zwała Polaka znów na deski i sędzia przerywa walkę, ogłaszając zwycięstwo Lazariego.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

W wadze średniej debiutujący w reprezentacji Szuchniński przegrał na punkty z Ferrario.

Pierwszy zawodnik pomorski Draeger (Sokół Bydgoszcz) zajął 5-te miejsce w czasie 1:45:39, ustanawiając nowy rekord Pomorza.

Jedyna startująca w tym biegu zawodniczka Szumilowska z bydgoskiego Sokola, uzyskała czas 1:55:25, ustanawiając rekord Pomorza.

WARSZAWSKI A. Z. S.
WICEMISTRZE POLSKI W PIŁCE
WODNEJ.

W sobotę odbył się w Warszawie mecz piłki wodnej o mistrzostwo Polski pomiędzy E. K. S. i A. Z. S. Zwyciężył niespodziewanie wysoki AZS, w stosunku 4:0 (3:0), zdobywając definitywnie tytuł wicemistrza Polski.

Tabela mistrzostw przedstawia się obecnie następująco:

	pkt.	st. br.
1) Giszowiec	14:2	19:4
2) AZS Warszawa	11:5	16:7
3) EKS Katowice	6:8	18:15
4) KSZO Ostrowiec	5:9	3:8
5) Hakoach Bielsko	2:14	3:25

Mistrzem Polski został definitywnie Giszowiec, a wicemistrzem A. Z. S.

WEJACIE DO LIGI PIŁKI
WODNEJ.

Rozegrany w niedzielę w Wilnie mecz waterpolowy o wejście do ligi pomiędzy wileńskim RKS. Elektrim a mistrzem Łodzi Borutą ze Zgierza zakończył się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 4:8 (3:2).

KOLARSTWO

SYRENA ZDOBYŁA MISTRZO-
STWO KOLARSKIE POLSKI.

W Warszawie na trasie Warszawa — Kazun odbył się w niedzielę wyścig kolarski o drużynowe mistrzostwo Polski na dystansie 205 km. Startowało ogółem 5 drużyn.

Pierwsze miejsce i tytuł mistrza zdobyła Syrena w składzie Michalak, Napierała, Ciemewski, Starzyński w czasie 5:59:23.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Drugie miejsce i wicemistrzostwo zdobył Ursus, 3) Fort Bema, 4) Orkan, 5) C. W. S.

Szlakiem Pierwszej Kadrowki

JĘDRZEJÓW. (PAT.). W niedzielę o godz. 4 rano wystartowało z Miechowa 58 patroli do drugiego etapu 14 marszu szlakiem kadrowki na trasie Miechów — Jędrzejów (40 i pół km.). W grupie patroli wojskowych maszerowało 16. W grupie p. w. przedpoborowych — 12. W grupie poborowych — 29, oraz jeden patrol bez broni.

Pośród zespołów wojskowych dobra formą odznaczały się patrol: 18 p. p., 19 p. u. — zeszlazyczny mistrz tej grupy 33 p. p. i w. k. s. flota z Gdyni.

Klasyfikacja po 2 odcinkach marszu na czas przedstawia się następująco:

w grupie wojskowych: 1) 18 p. p. — 1:53:21 godz., 2) W. K. S. Pułtusk — 1:56:26. 3) 30 p. p. — 1:57:19. 4) 28 p. p. — 1:57:58. 5)

K. O. P. Polesie — 1:59:35. 6) 15 p. p. 2:00:34.

W grupie p. w. (młodszych): 1) Z. S. Ostrowiec 1:47:57 (najlepszy czas ogólny po 2-ch etapach). 2) Z. S. Janowa Dolina 1:50:29. 3) Z. S. Skarżysko 1:53:23. 4) Kol. K. S. Gdańsk 1:58:29. 5) Z. S. Skawina 2:05:5. 6) Z. S. Poznań 2:08:12.

W grupie P. W. (starszych): 1) Z. S. Janowa Dolina 1:51:45. 2) K. P. W. Kowel 1:52:12. 3) Sportowy Klub Robotn. Bałtyk 1:52:27. 4) Zw. Rez. Janowa Dolina 1:52:35. 5) Z. S. Lwów 1:53:06. 6) Z. S. Gdynia 1:53:33. 7) Z. S. Warszawa śródmieście 1:56:09. 8) P. Op. W. Kraków 1:56:56. 9) Z. S. im. Lisa Kulki Warszawa 1:56:56. 10) Z. S. Skarżysko.

W trzecim dniu marszu patrol przebędą ostatni etap z metą w Klekcach.

DINOL płyn przy poceniu pach od POTU
proszek przy poceniu nógGroźny pożar młyna
w Żorach

KATOWICE. (PAT.). W nocy z soboty na niedzielę wybuchł w Żorach w amerykańskim młynie parowym z nieustalonych dotychczas przyczyn pożar. Pastwa ognia padły wszystkie zabudowania oraz zapasy mąki i zboża. Straty

są b. wielkie. Kasę młyna, w której znajdowała się większa suma pieniędzy, zdołano uratować.

Po 10 godzinnej akcji pożar ugaszono. Dochodzenia celem ustalenia przyczyn wybuchu pożaru — w toku.

Tragiczny wypadek
w Tatrach

ZAKOPANE. (PAT.). — W sobotę po południu wezwano tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe do doliny Pięciu Stawów, gdzie uległ wypadkowi turysta mgr. Stanisław Majewicz z Krakowa, spadając z Kozich Wierchów w stronę Doliny Pięciu Stawów. Ofierze wypadku udzielili pierwszej pomocy towarzysze wyciecz-

ki. Członkowie Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, przetransportowali ranego do szpitala w Zakopanem.

W sobotę stan ranego nie wydawał się niebezpieczny. W niedzielę jednak nastąpiło pogorszenie. Mgr. Majewicz stracił przytomność i stan jego zdrowia budzi poważne obawy.

Polscy alpinisci
na Korsyke

CALVI. (PAT.). Po przybyciu do Ajaccio w dniu 23 lipca r. h. uczestnicy polskiej wyprawy alpinistycznej w góry Korsyki Z. i T. Bernadzikiewiczowie odbyli wstępny trening w okolicy przełęczy Cucavera (na płn. wschód od miasteczka Evisa). O prócz wyjścia na łatwy szczyt Capo Ala Ciula (2052 m.) alpinisci polscy dokonali kilku pięknych wspinaczek na okoliczne turnie, które według wszelkiego prawdopodobieństwa nie stanowiły nigdy przed tym przedmiotem działalności alpinistycznej.

W pierwszych dniach sierpnia polscy alpinisci przenieśli swoją bazę do Calvi, małego portu na płn. zachodnim wybrzeżu Korsyki, skąd w dniu 3 sierpnia wyruszyli w głąb doliny Ficarella, w kierunku nieszlasychnie dziłkich i prawie zupełnie nieznanym kotłom górskich Spasimata, Carozzo i Troncello.

Pobyt na tych odciętych od świata terenach górskich Korsyki, przewidziany jest na około 2—3 tygodni.

OGŁOSZENIA LEKARSKIE

dr. K. KRAJEWSKI

WENERYKAZNE, płciowe, pęcherza, prostaty. Elektroleczenie. Przyjmuję w swojej prywatnej lecznicy
Chmielna 56 od 8 rano do 8 wiecz.

Z teatrów warszawskich

TEATR LETNI „Kłopoty Bourrachona”, komedia w 3-ch aktach L. Doilleta. Przekład B. Górczynskiego.

Komedia L. Doilleta należy do typu sztuk „lekkich”, lecz nie jest pozbawiona bynajmniej poważniejszej w guście francuskim moralistyki.

Polityka populacyjna Francji zmierza, jak wiadomo, wszelkimi siłami do zwiększenia wskaźnika urodzin rocznych. Rezultat staje się tutaj ważniejszy od środków. W związku z tym usłużna komedia francuska z upodobaniem ima się motywu przewagi praw dziecka nad względami moralnymi starszych.

Zacny i starszy aptekarz — Owidiusz Bourrachon ożenił się po raz wtóry, po ucieczce pierwszej żony, która go zdradziła z jego rodzonym przyjacielem.

I wszystko byłoby pięknie, gdy-

by nie to, że poślubiona zaledwie przed 5-ciu miesiącami druga żona urodziła mu zdrowego i chwalekiego chłopaka.

Wprawdzie pan Bourrachon oddawna marzył o potomstwie, tempo jednak zjawienia się na świat potomka wprawiało go w osłupienie zarówno jego, jak i jego siostrunę, czuwającą nad honorem i godnością rodziny.

Walka dramatyczna polega na konflikcie wewnętrznym rogacza Bourrachona, zdradzonego wprawdzie przed ślubem, na temat uznania czy nieuznania dziecka.

Jak przystało na sztukę francuską, wszystko kończy się pomyślnie, wiadomo bowiem, że Francja ma poważne zapotrzebowanie na grackich chłopaków, a kto tam i jak ich majstrował, to już są kłopoty i zmartwienia „doktrynerskich idealistów”.

Wszystkie te uproszczenia myślowe wywołują w sztuce odpo-

wiednią ilość efektów komicznych.

Widownia bawi się przednio z „kłopotów Bourrachona”. Czy te zagadnienia dadzą się jednak wszystkim tak niefrasobliwie rozwiązać, to inna kwestia.

Casy ten amoralizm francuski, rzekomo tak pogodny, trzeźwy i układowy, panoszący się u nas wszzechwładnie na deskach scenicznych, jest nudny i pusty — i zgrany do szczytu.

Pogoda, z jaką rogacze francuscy dzwigają swoje rogi, nie odpowiada w niczym naszej surowszej północnej obyczajowości.

Komizm, płynący z tych sztuk, jest raczej głęboko demoralizujący i deprawujący.

Pogodny rozkład moralny burżuazji francuskiej nie może być dla nas przykładem, godnym naśladowania.

Teatry nasze, pasyżujące na owej „lekkiej” komedii francuskiej, która w sposób najbardziej niedorzeczny i syberyjski przechodzi nad najpoważniejszymi zagadnieniami życia społecznego do porządku dziennego, nie krzewią by-

najmniej ani dobrego smaku, ani kultury, — lecz poprostu przyczyniają się do zaniku zmysłu moralnego u publiczności, deprawują i demoralizują widza.

Pozwoliłmi sobie uderzyć w te patetyczne struny jeszcze

Układy zbiorowe pracy

„Prawda zawsze w oczy kole” — jest to stare przysłowie, które nieomalże dosłownie zastosować można do pewnych sfer w naszym społeczeństwie. My jednak, z obowiązku, wytknąć musimy, że — jeżeli chodzi o sprawy robotnicze — i to przeważnie w tych zakładach, które podlegają ingerencji poszczególnych ministerstw — to pozostawiają one bardzo wiele do życzenia.

Jest to tym smutniejsze, że odnosi się to do tych zakładów, które całemu przemysłowi prywatnemu, powinny świecić przykładem. Jeżeli chodzi o traktowanie robotników i respektowanie umów zbiorowych.

Zachodzą dość częste wypadki, że niektóre zakłady przemysłowe, podlegające właśnie ingerencji poszczególnych ministerstw, będąc nie tylko członkami danego Zw. Przemysłowców, ale i częstokroć wywierające decydujący wpływ na te Związki — umów zbiorowych zawartych z tymże właśnie Zw. Przemysłowców u siebie nie wprowadzają.

Skutki tej niekonsekwentnej polityki są bardzo szkodliwe, albowiem ci, którzy są projektodawcami ustawy o układach zbiorowych pracy i którzy wydali nakaz jej wykonania — sami ją lekceważą i nie wykonywują. Takie postępowanie jest złe i bardzo niebezpieczne, gdyż utwierdza ono mniemanie — tak w społeczeństwie jak i wśród przemysłowców, że każda ustawę można pominąć i

nie wprowadzać jej w życie. Dopuszczając do wreszcie do tego, że ustawa pozostanie „ustawą” (w cudzysłowie) a jej wykonanie będzie zależało od dobrej woli interpretatora. Czy to leży w interesie Państwa i Rządu — pozostawiamy sobie wątpliwość.

Apelujemy więc do miarodajnych czynników, aby wydały zarządzenie, by w zakładach państwowych i to specjalnie tych, które podlegają ingerencji poszczególnych ministerstw — respektowano ustawę o układach zbiorowych pracy, wprowadzając w życie umowy zbiorowe, zawarte dla poszczególnych przemysłów ze Zw. Przemysłowców.

WM. TK.

Afera na czarnej giełdzie w Łodzi

Na czarnej giełdzie w Łodzi jeszcze w dniu onegdajszym powstało ogromne zaniepokojenie i całkowity niemal zastój w obrotach dyskontowych wekslowych. Powodem tego zaniepokojenia jest ujawnienie afery z fałszywymi weksłami, którą zorganizowali nieujawnieni dotychczas sprawcy pod szyldem firmy „Pollen” ze Lwowa.

Firma „Pollen” przeprowadzała jakoby dostawy lnu i konopi dla celów przetwórczych dla przemysłu Łódzkiego w Łodzi i z tej racji na rynek Łódzki wyszczępliła do dyskonta weksle z żyrantami różnych najbardziej poważnych firm Łódzkich, przy czym weksle pojawiały się w grubych odciśnięciach, co nadawało im charakter autentycznych ze względu na powagę firm żyrantów.

Dyskonto przeprowadzał osobnik, który do złudzenia przypominał jednego z najświetniejszych giełdźarzy warszawskich. Dopiero obecnie, gdy pierwsze weksle

okazały się fałszywe ustalono, że szajka urządziła się nader sprytnie, korzystając z choroby dyskontera podstawiała jego sobowtóra jako zastępcę i następnie dyskontowała na czarnej giełdzie w Łodzi weksle, które były całkowicie sfalszowane, zarówno wystawcy jak i żyranci.

Wstępne badania wykazały, że dyskontery ponieśli stratę na sumę około 80.000 zł.

Władze zarządziły dochodzenie celem ujawnienia inicjatorów tej afery.

Dożywotnie więzienie za znechanie się nad dzieckiem

Przed trybunałem Sądu Okręgowego w Rzeszowie odpowiadał Józef Golsztyla, lat 38, z Gwoździanki Dolnej koło Strzyżowa, oskarżony o to, że dnia 3 maja 1938 roku w zamiarze pozbawienia życia, uderzył kilkakrotnie swoją 9-letnią córkę Janinę drewnianym kołem, w następstwie czego w 3 dni po tym córka zmarła. Lekarz biegły na podstawie oględzin zwłok nieszczęśliwej dziewczynki stwierdził rozległy krwawy wylew krwi w okolicy łędziowej, oprócz tego siłce rozległe od uderzeń tym narzędziem lub ręką.

Na rozprawie ojciec do winy się nie przyznał, ale liczni świadkowie zeznali, że dziecko było już od dłuższego czasu bite przez ojca, który już niejednokrotnie wyrażał się wobec świadków, że córki nie lubi i musi ją zabić. Trybunał uznał, że czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona zawarte w art. 225 par. 1 K. K. i skazał oskarżonego na dożywotnie więzienie i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

Zarządzenie o przymusie stosowania kołtoniny w przemyśle bawełnianym

Z dniem wczorajszym wprowadzone zostało w życie rozporządzenie rządu, które wprowadza przymus stosowania w przemyśle włókienniczym przy produkcji przędzy do nr. 16 włącznie, kołtoniny lnu w ilości 1 tj. 3% ogólnie zużytego do tej produkcji surowca.

Zgodnie z tym zarządzeniem w pierwszym okresie do końca bież. roku ustalony został miesięczny kontyngent lnu, który po skotinizowaniu musi być zużyty w produkcji włókienniczej na 300.000 kg. miesięcznie, poczynając zaś od 1 stycznia 1939 r. kontyngent miesięczny kołtoniny podwyższony zostaje na 400.000 kg.

Oczywiście kontyngent ustalony zostaje dla całego przemysłu bawełnianego w kraju, a więc poza okręgiem łódzkim, dla białostockiego, warszawskiego i białsko-bielskiego. Ten ostatni produkuje przeważnie wełnę i nie jest poważnie brany pod uwagę. O ile chodzi o okręg warszawski Żyrar-

dów już oddawna stosuje len w szerszych rozmiarach i przepisy zarządzenia nie mają szerszego zastosowania, tak że kontyngenty kołtoniny głównie przeznaczone są dla przemysłu włókienniczego bawełnianego w okr. łódzkim.

Jak nas informują zarządzenie o przymusie stosowania kołtoniny w produkcji włókienniczej podwyższone zostało w pierwszym rządzie troską o zapewnienie sobie dostawy surowca na wypadek działań wojennych i znalezienie oparcia w krajowych surowcach.

Następnie chodzi o zrównoważenie budżetu handlu zagranicznego, który wskutek importu surowca bawełnianego by? z reguły obciążony po stronie biernej. Chodzi również o to, aby zmusić przemysł do inwestycji i dostosowania do potrzeb przetwórczych w oparciu o surowiec krajowy.

Przemysł poczynił zabiegi u władz rządowych, w kierunku złączenia zarządzeń odnośnie stosowania kołtoniny w produkcji włókienniczej, jednak zabiegi te miały ten jedynie skutek, iż wprowadzono przejściowo na okres wstępny zmniejszenie kontyngentu, które jednak następnie w miarę dostosowania produkcji do przeróbki kołtoniny będą zwiększane systematycznie.

Celem dopilnowania, aby zarządzenie w całej rozciągłości było honorowane zarządzaona zostaje kontrola zakładów przemysłowych ze strony władz przemysłowych, przy czym w odniesieniu do opornych stosowane będą sankcje karne w postaci cofnięcia częściowo lub w całości kontyngentów na przywóz surowca bawełnianego.

Z życia robotników okręgu łódzkiego

Ozorków

GORZKI ŁÓŚ BEZROBOTNYCH POD RZĄDAMI BURMISTRZA KROPA

Nasilenie bezrobocia w Ozorkowie jest dość duże, zarejestrowanych bezrobotnych jest około 1500 osób, co razem z rodzinami i niezarejestrowanymi da olbrzymią, jak na czterdziestoosobne miasto, liczbę 5000 osób pozbawionych środków do życia.

W sezonie letnim zatrudnionych jest przy robotach budowlanych i in. sezonowych ok. 250 osób, z tego część w mieście, a część poza miastem. Pozostali, jeśli jeszcze w r. ub. otrzymali doraźny zasiłek w postaci chleba, w roku obecnym nie otrzymali nic.

Sańacyjny Zarząd uważa widać, że powietrze, słońce i wodę bezrobotni mają darmo i poddostatkiem. Na łakach rosną różne jadalne chwasty np. szczaw, mieszkają można za miastem w jamie wygrzebanej rękami.

Ci szczęśliwi, którzy zdołali otrzymać zatrudnienie przy robotach publicznych zostali podzieleni na podstawie tajemniczych kryteriów dygnitarzy miejscowych na różne kategorie, gorzej i względnie lepiej traktowanych.

Jedni pracują przez cały tydzień, drudzy tylko przez kilka dni w tygodniu. Stawki dzienne nie przekraczają, zawrotnej zapewne zdaniem burmistrza Kropa, sumy 3 zł., z czego zostaje potrąconych na świadczenia 20 gr., zostaje więc na utrzymanie rodziny

2,80 zł. dziennie; co w najlepszym wypadku przy 6 latach pracy w tygodniu wyniesie 16,82 zł. Jednakże zarobki znacznej części sezonowców nie przekraczają 10 zł. tygodniowo.

Wyglądzi zimą bezrobotni latem otrzymują tyle tylko, żeby nie umarli z głodu. Robotnicy zatrudnieni poza miastem przy pracach na kolei otrzymali już wyrównania. Przepracowali oni zaledwie 3 miesiące, ale to m. aim wystarczyć na cały rok. Los tych, którzy żadnej pracy nie otrzymali jest jeszcze cięższy. A żadnych zasiłków nie otrzymują.

Komisaryczny Zarząd Miasta nie wykazuje — i wykazać nie może — najmniejszego zrozumienia i zainteresowania dla losu najbardziej nieszczęśliwej, najbardziej potrzebującej ludności miasta.

Bezrobotni z niecierpliwością oczekują rozpisanie nowych wyborów Rad Miejskich, a wtedy oni, którzy muszą nastuchać się wiele impertynencji od sytych dygnitarzy, gdy zwracają się do nich o pomoc, wypowiedzą się na temat gospodarki i obecnych władarzy miasta.

PRZYKŁADNA KARA.

Sąd Okręgowy w Chorzowie skazał Jana Broza na dziesięć miesięcy więzienia za napad na kupca, Kimpkego, któremu zrabował tylko 10 groszy, pobiwszy go uprzednio.

POD GRUZAMI OBORY.

W czasie burzy nad nowiatem sokolowskim, wydarzył się wstrząsający wypadek. Huragan przewrócił w folwarku Czaple oborę, w której znajdowała się 35-letnia Anna Macarska. Pod gruzami obory kobieta poniosła śmierć. Zginęło również pięć krów.

DŹWIĘKOWE KINO

PRZEDWIOSNIE

Żeromskiego 74/76, tel. 129-38.

Uroczyste otwarcie sezonu jesiennego
Sala gruntownie odrestaurowana
Najpotężniejszy film polskiej produkcji
1938 roku

WRZOS

w/g powieści Marii Rodziewiczówny
W rolach głównych: nowo odkryta gwiazda STANISŁAWA ENGEL-ENGELÓWNA, CZWIKŁŃSKA, F. BRODŃCIEWICZ I KAZ. J. STĘPOWSKI.
UWAGA: Sala mile chłodzona.
UWAGA! Sala mile chłodzona

Ceny miejsc: I—109, II—090, III—050 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc.
Początek przedstawień w dni powsz. o godz. 4-ej w niedziele i święta — o godz. 12.

Kino TON

Łódź, Kopernika 16

Dziś

Jubileuszowy film króla reżyserów CECIL B. de MILLE'a

„Korsarze”

W rolach głównych: Franciszka Gaal, FREDRIC MARCH I AKIM TAMIROW

Dźwiękowy Kino-Teatr

„URANIA”

Cegielniana 2. Tel. 107-34

Pocz. codz. o godz. 4ej; w soboty i niedziele i święta o godz. 12ej.

WIELKI REWELACYJNY PROGRAM! Tysiące przygód w krainie maharadzów

Wstrząsające sceny walki człowieka ze stadem dzikich słoni...

KALA MAG

W rol. gł.: 12-LETNI HINDUS SABU I SŁOŃ OLBRZYM IRAVATHA

On wolał jej miłość niż potęgę Królestwa
Ona wolała śmierć niż rozstanie się z ukochanym

KROLESTWO ZA POCAŁUNEK

W rol. gł.: MARION DARIES, I DICK POLVELL

Joe LOUIS U. S. A. — Max SCHMELING NIEMCY
CAŁKOWITY PRZEBIEG SPOTKANIA MIĘDZY NAJWIĘKSZYMI ASAMI

CORSO

Pocz. w dni powszednie o 4-ej, w soboty i niedziele o godz. 12-ej.

Ceny od 54 gr.

SALA WENTYLOWANA.

DZIS PREMIERA!

PORAŻ PIERWSZY W ŁODZI

„Bez Rozkazu”

Tajemnica niebezpiecznych lotów na ślepo

W rol. gł.: SALLY EILERS, ROBERT ARMSTRONG

Wielki podwójny program!

Na bezdrożach

Głęboki dramat człowieka walczącego o prawo do mówienia prawdy

W rol. gł.: JOHN BEAL I DIANXA GIBSON

P. G. WODEHOUSE

W STARYM DWORZE

42) Z angielskiego przełożyła B. KOPEŁÓWNA

Przez parę chwil, w napięciu i skupieniu, przyciskając dolną wargę białym zębkiem i marszcząc małe nozki — układała bratki w płytkiej żardinierce. Nie było najmniejszej nadziei, aby horda pensjonariuszów, zaabsorbowana jedzeniem, zwróciła jakąkolwiek uwagę na dzieło rąk Janki, — ale to nie zniechęcało jej w dążeniu do doskonałości. Miała duszę artystki i lubiła, aby wszystko było zrobione jak najlepiej.

Poczuwszy na koniec zadowolenie, cofnęła się o parę kroków w tył; — w tej samej chwili jakiś głos poza nią powiedział: „Dzień dobry”.

Zjadłni w Walsingford Hall wychodziło się na taras. Były tam oszklone drzwi, otwarte naroczyście w ten piękny poranek letni — i przez te drzwi zjawiała się postać, która już na pierwsze wejrzenie wydała się Jance znajoma, a gdy tylko zbliżyła się — została przez nią dokładnie rozpoznana. Był to mały człowieczek w workowatym garniturze, który obserwował jej pożegnanie z Adrianem na nadbrzeżnych ławkach.

— Dzień dobry — rzekła zmieszana. Zjawa wytrąciła ją z równowagi.

Przybysz skierował się w głąb pokoju. Miał spojrzenie dobronidyczne, a szczeni jego podnosiły się i opadały rytmicznie.

— Zobaczyłem tu panią, więc wszedłem

— Oo?

— Nazywam się Bulpitt. Sam Bulpitt.

W Berkshire były dziewczęta — i to wiele takich, — które, znalazłszy się w podobnej sytuacji, dawno już uniosłyby wyniosłe brwi i wskazałyby przybyszowi drogę do tylnego wyjścia. Ale Janka miała zbyt poczciwą duszyczkę, aby zachowywać się wyniosło wobec kogokolwiek, — nawet wobec człowieka, noszącego takie cudaczne buty. Przypuszczała, że jest to przedstawiciel jakiejś firmy handlowej — może takiej, która zajmuje się sprzedażą taniej biżuterii, lub pończoch ze sztucznego jedwabiu — i że przybył tu, w związku ze swymi obowiązkami zawodowymi, aby spróbować szczęścia w interesie — i uśmiechnęła się do niego przyjaźnie.

— Jak się pan miewa, panie Bulpitt?

— Doskonale. A pani?

— Ja także.

— Ładny dom.

— Podobna się panu?

— Uwazam, że jest wspaniały.

— To dobrze. Czy... czy... mogę zrobić coś dla pana, panie Bulpitt?

— Chyba nie... niech pani tylko w dalszym ciągu wygląda, jak przesłiczna, promienna nimfa leśna, otoczona kwiatami.

— Dobrze — rzekła Janka. Podeszła do kredensu i zajęła się stojącym na nim wazonem. — A za chwilę niewątpliwie powie mi pan, o co chodzi?

— Przepraszam.

— Zastanawiałam się właśnie, po co pan tu przyszedł?

W tej chwili dopiero mały człowieczek zrozumiał, że czegoś zaniedbał. Zachichotał z rozbawieniem; ukazując błyszczące, białe zęby, jak ktoś, kto właśnie zrobił pyszny kawał.

— Ależ naturalnie. Powinienem być powiedzieć na początku, prawda? Myśli pani, że jestem trochę pomyłony. Przyszedłem zobaczyć Alicję. A pani jest oczywiście jej córeczką.

— Przepraszam?

— Załóż się o dolara. Jesteś żywym portretem Alicji z przed dwudziestu pięciu laty. Oczywiście mniejsza... Jesteś ładniutka, a i z niej była hoża dziewczyna. Ale poznałbym cię wszędzie.

Jance przyszło do głowy możliwe wytłumaczenie.

— Gdy pan mówi: Alicja — ma pan na myśli moją matkę?

— Rozumie się.

— Nie wiedziałam wcale, że ma na imię Alicja. Buck zawsze nazywa ją: Toots. Więc pan ją zna?

— Rozumie się. Jeżeli chodzi o ścisłość, to moja siostra.

Wazon zakolał się w rękach Janki.

— Więc pan jest moim tajemniczym wujem?

— Właśnie.

Janka oszeleciała się uszczęśliwiona. Lubowała się zawsze w widoku, jak ojciec jej reaguje na nieoczekiwane zjawiska. Spodziewała się wielkiej przyjemności z wrażenia spotkania ojca z tym nowym krewnym.

— No, no, no.

— Rozumie się — rzekł pan Bulpitt, który zamierzał powiedzieć to samo.

W tym momencie wyszedł nieoczekiwanie na taras, zajmował się tam czymś przez chwilę — i wrócił. Szczeni jego nie poruszały się już, ale jasne było, że była to tylko przejściowa faza, gdyż zaraz wyjął z kieszeni paczkę gumy do żucia i wyciągnął pojedynczą sztukę. Wsunął ją do ust — i na nowo puścił w ruch maszynerie.

(D. c. a.)

Pod pregiery opinii robotniczej! Blaski i cienie osiedla T.O.R.-u na Stokach

Przedstawiciele enperowskiej „Pracy” w haniebnej roli obrońców kapitalistycznych

Donosiliśmy już o zatargu, który miał miejsce w przedzielni firmy Horschberg i Birnbaum przy ulicy Wodnej 23 (Targowa 20). Zatarg wybuchł z powodu systematycznego deptania przez firmę elementarnych praw robotniczych. Firma nie honorowała cen nika na poszczególnych oddziałach, obrywając robotnikom zarobki, nieustaliła wespół z delegatami list urlopowych, ustawicznie szyskanowała w bezczelny i oburzący sposób robotników.

Niezadowolone i rozgoryczone robotników firma podsycała lekceważeniem najprymitywniejszych wymagań higienicznych. Na fabryce brak jest rozbierni dla kobiet, ilość ręczników i mydła jest zupełnie niewystarczająca.

Wszelkie interwencje okazały się bezowocne, rozbijając się o zawzięty opór firmy, która z tępa obojętnością przechodziła do porządku dziennego nad najbardziej podstawowymi i słusznymi postulatami robotników.

Związek klasowy wystosował pismo do Inspekcji Pracy, wskazując na pogwałcenie orzeczenia rządowej komisji rozjemczej i na niechlujny i skandaliczny stan na terenie fabryki.

Na konferencję, którą Inspekcja Pracy zwołała w tej sprawie, oprócz przedstawicieli związku klasowego przybył przedstawiciel enperowskiej „Pracy” p. Małolepszy i pomimo, iż robotnicy byli na tej konferencji reprezentowani przez delegatów, pan ten uznał za konieczne sprowadzić kilkunastu robotników, członków swego związku. Ten bądź co bądź dziwny postępek — wszak, gdyby związek klasowy na konferencji z większymi firmami sprowadzał wszystkich swych członków z danej fabryki, natoczyłby wszystkie pokoje, korytarze i klatkę schodową w Inspekcji Pracy — został wnet wyjaśniony. Cel przybycia enperowców, stanowiących drobna garstkę na ogólną liczbę 200 robotników zatrudnionych w firmie jaskrawo się ujawnił.

Głównymi pomocnikami pana Małolepszego byli członkowie „Pracy” Biskupski i Szczepaniakowa, którzy otwarcie wystąpili w roli gorliwych obrońców administracji fabrycznej. Szczególnie obrzydliwym i bezwstydnym liżowstwem wykazała się Szczepaniakowa, odznaczona krzyżem za dobrą pracę.

Oświadczyla ona kategorycznie, nie mrugnawszy przy tym kłamstwem okiem, iż zarzuty podniesione przez związek klasowy przeciw administracji fabrycznej są nieprawdziwe i krzywdzące. Zaś dużo mydła administracja nie może wydawać, gdyż robotnicy je marnują.

Czelność i niezręczność z którą Biskupski i Szczepaniakowa bronili administracji przeciw robotnikom wywołała nawet zakłopotanie przedstawicieli firmy i zdumienie obecnego przy tym Inspektora Pracy.

Niewiadomo co należy więcej podziwiać: liżowstwo czy głupotę fabrykanckich pacholków wychowanych w enperowskiej wylegarni.

Charakterystyczne, iż oficjalny i odpowiedzialny reprezentant „Pracy” p. Małolepszy nie usiłował nawet wpłynąć na swych członków i ani słowem nie zareagował na ich nikczemne oświadczenia.

Wobec gorliwej obrony administracji przez enperowców sprawa nie została na konferencji zainicjowana. Konferencja została odroczone z tym, że w międzyczasie Inspektor Pracy zbada sprawę podniesionych zarzutów na terenie fabryki.

Gdy w fabryce tej były oplakane stosunki, jeszcze gorsze niż obecnie, gdy firma zmuszała robotników do 8 godzin pracy w sobotę wbrew układowi zbiorowemu, gdy płace były zupełnie nieregulowane, Biskupskiego i Szczepaniakowej nie było słycać, a pana Małolepszego nikt na fabryce nie widział, lecz obecnie, gdy związek klasowy rozbudo-

wał się na fabryce i rozpoczął akcję o usanowanie stosunków i zapewnienie robotnikom ich praw, gdy administracja fabryczna została zagrożona, pan Małolepszy się zjawił.

Alé firmie nic nie pomogą Biskupski, Szczepaniakowa i Małolepszy, ani Dużo-gorszy. Obrone sprawy robotniczej ujął związek klasowy. Przeprowadzi ją nieugięty i zwycięsko do końca.

Potworne ojcoobójstwo w Łodzi Syn siekierą odrąbał ojcu głowę, a następnie dostał ataku szału

Straszna zbrodnia została dokonana w dniu wczorajszym przy ul. Gazowej.

Przy ul. Okrzei 8 zamieszkiwał 45-letni robotnik Józef Buczyński wraz z 21-letnim synem Marianem i młodszym rodzeństwem. Przed paru laty starszemu Buczyńskiemu zmarła żona. Przed kilku dniami starszy Buczyński mimo sprzeciwu dzieci pobrał się z pewną młodszą wdówką. Zainicjował od tego czasu w domu naprężone stosunki, pomiędzy Marianem Buczyńskim a jego macochą. W dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych podczas sprzeczki pomiędzy macochą a pasierbem, wtrącił się ojciec, któremu się udało awanturę załagodzić. W pewnej chwili Marian Buczyński zaproponował ojcu by się udali na ulicę i wówczas poważnie pomógł o wytworzonej sytuacji, gdyż według jego słów tak dalej trwać nie może. Ojciec zgodził się pomówić z nim. Udali się razem na ulicę. Gdy znaleźli się na poblis-

kiej ulicy Gazowej przed posesją Nr. 14 Marian Buczyński zażądał kategorycznie usunięcia z domu macochy, a gdy zaś ojciec świadczył mu, że macochy nie usunie, że on może się wymieść z domu, tamten zadał mu szereg uderzeń siekierą w głowę odrąbując mu niemal głowę. Ten widząc co uczył wpadł w atak szału, splewając i śmiejąc się głośno. Został on przytrzymany przez przechodniów, a wobec tego, że zdradzał atak szalu związane go paskami i następnie oddano w ręce posterunkowego. Zawezwano pogotowie, którego lekarz stwierdziwszy zgon Józefa Buczyńskiego zastosował zastrzyki względem zabójcy, po których się uspokoił. Został on okuty w kajdany i doprowadzony do 4-go komisariatu, zaś po przesłuchaniu go pierwiastkowym przez komisarza Hankiego został przewieziony autem policyjnym do aresztu przy wydziale śledczym do dyspozycji i wydziału śledczego.

Towarzystwo Osiedli Robotniczych sp. z o. o. powstało wskutek decyzji Komitetu Ekonomicznego przy Radzie Ministrów w r. 1934. Zadaniem Towarzystwa jest budowanie domków dla rodzin robotniczych, jasnych, higienicznych i w miejscowościach zdrowych i suchych. Praktyka dotychczasowa budownictwa społecznego prowadzonego przez Z.U.S. i inne instytucje miała ten minus, że mieszkania pomimo wszystko były drogie i niedostępne dla szerokiego rzesz robotniczych. Szczególnie jeżeli chodzi o Łódź, to za-

gadnienie budowy w szerokim zakresie osiedli dla rzesz robotniczych jest sprawą palącą.

W roku 1929, gdy robotnik zarabiał miesięcznie przeciętnie 167 zł. czynsz komonijny miesięczny wynosił 8 zł. za mieszkanie jednoizbowe w latach 1923 i dalszych, podczas gdy przeciętny zarobek robotnika zmniejszył się w dużym stopniu przeciętny czynsz komonijny miesięczny wynosił 14 zł. Sytuacja w Łodzi robotniczej jest tego rodzaju, że 91 tysięcy mieszkańców do mieszkań jednoizbowych rodzin robotniczych, w których mieszka 350 tys. ludzi tj. więcej niż połowa mieszkańców naszego miasta.

Tow. Osiedli Rob. buduje mieszkania wyłącznie dla robotników, w statucie Towarzystwa zastrzeżone jest, że nikt zarabiający powyżej 250 zł. miesięcznie nie może kupować mieszkań osiedli T.O.R.-u.

Takie osiedle na 206 rodzin wybudowano na Stokach.

Dzięki pożyczce z Banku Folskiego, która spłacona być może w ciągu 50 lat z niskim, bo 2% oprocentowaniem miesięcznie spłaty są niewielkie i wynoszą 17.05 zł. miesięcznie. Mieszkanie o ok. 42 m² powierzchni, składające się z sypialni, stolowego, kuchni, piwnicy wraz z parcelą ziemi kosztuje 7.100 zł.; takich mieszkań jest 179, inne mieszkania są droższe — dochodzą do 5.000 zł., lecz są to kompleksy z większą parcelą ziemi. Wpłata pierwsza wraz z opłatą komornika i innymi świadcząciami wynosi 1.160 zł. z tą chwilą mieszkaniec staje się prawnym właścicielem części domu i parceli, następnymi raty są miesięczne jak zazwyczaj w wyznaczonych mieszkaniach 17.05 zł. Właściciel w osiedlu jest zdrowa i wypróbowana bakterjologicznie. Miejscowość położona na wzgórzu

jest sucha i zdrowa. W najbliższej przyszłości projektowane jest przyłączenie do sieci wodociągów miejskich i przedwstępny układ z Zarządzeniem miejskim są już poczynione. Gmina Nowosolna przyłączyła już do budowy szkoły na parceli odstąpionej jej przez T.O.R.

To są wszystkie plusey tej ze wszech miar godnej poparcia inicjatywy. Minusy są dwa, a mianowicie: pierwsza wpłata, która dla zwykłych mieszkańców i parceli wynosi 1.160 zł., a dla skrajnych mieszkańców dochodzi do półtora tysiąca. W dzisiejszych warunkach jest rzeczą wykluczoną, aby robotnik, który pracuje przeważnie dwa lub trzy dni w tygodniu mógł marzyć o kupnie części domu. Drugie to odległość od ośrodków pracy i centrów życia przemysłowych. Bowiem odległość od najbliższych zakładów przemysłowych, jak Widzewskiej Manufaktury i Łódzkiej Fabryki Niciej wynosi 2 i pół kilometra. Od centrum miasta odległość jest znacznie większa. Wprawdzie Towarzystwo połączyło osiedle systemem dróg z ulicą Pomorską, wprawdzie zawarto umowę, że od 1 października kursować będą autobusy do końcowej stacji tramwajowej linii 4-ki na ul. Pomorskiej, a bilety miesięczne wynoszą 6.50 zł., ale do sytuacji jeszcze nie wyjaśnia, gdyż opłata za autobus będzie jednak poważnym wydatkiem w budżecie robotnika. Dopiero przeprowadzenie linii tramwajowej do Bud Stokowskich mogłoby poważnie ułatwić sytuację. Lecz jest to muzyka odległej przyszłości.

Na razie perspektywę wykorzystania osiedli Stoki przez rodziny w pomieszczeniach jasnych, zdrowych i czystych nie malują się w kolorach różowych.

B. pracownik urzędu śledczego w Łodzi w kryminalne Słapy Maks poszedł jeszcze w kozie

Głośna w swoim czasie sprawa osławionego przywódcy łódzkiego świata podziemnego Maksa Bernsteina, epilog swój znalazła dopiero w procesie ówczesnego naczelnika Woj. Urzędu Śledczego w Łodzi podinspektora Zygmunta Noska, który wyrokiem Sądu Okr. w Łodzi skazany został na 1 i pół roku więzienia za niedbanie obowiązku ścigania przestępstw.

Maks Bernstein, jak to ustalono był na usługach b. inspektora Noska, jako konfident, równocześnie jednak Nosek pozostawał w dużej zależności od Bernsteina i z racji swego stanowiska służbowego pokrywał szereg sprawk wodza terrorystycznej szajki, który rozrachowany tego rodzaju protekcją grasował w sposób wprost bezczelny.

Po ujawnieniu terrorystycznej działalności ślepego Maksa, który skazany został za swe wyczynki na 5 lat więzienia przez Sąd Okr. w Łodzi, dochodzenie skierowano przeciw b. inspektorowi Noskowi, który w wyniku docho-

dzenia stanął również przed Sądem Okr. w Łodzi i skazany został na 1 i pół roku więzienia.

Na skutek złożonej przez niego apelacji Sąd Apelacyjny w Warszawie zmniejszył karę do 8 miesięcy. Ponieważ Sąd Najwyższy odrzucił kasację, jak również Pan Prezydent Rzplitej nie uwzględnił próby skazanego.

Przed niedawnym czasem Maks Bernstein, który związany był w owej akcji terrorystycznej z b. inspektorem Noskiem i skazany został na 5 lat więzienia, zwrócił się do władz o przedterminowe zwolnienie go z więzienia w Piotrkowie, gdzie odbył już dwie trzecie wymierzonej mu kary.

Jak nas obecnie informują po rozpatrzeniu sprawy Maksa Bernsteina o przedterminowe zwolnienie nie prośbę głośnego herszta bandy terrorystów władze odrzuciły i Maks Bernstein nadal pozostanie w więzieniu, aż do odbycia całkowitej wymierzonej mu kary.

W wirze wielkiego miasta

ZAMACHY SAMOBOJCZE

W dniu wczorajszym w godzinach rannych napila się esencji octowej w celu samobójczym 35-letnia Genowefa Kwiatkowska, bezdomna.

Do bezdomnej wezwano karetkę Pogotowia, którego lekarz po przepukaniu żołądka zostawił ją na miejscu (przy ul. Piasecznej 18).

CHŁOPIEC UTONĄŁ PODCZAS KĄPIELI

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych zdarzył się we wsi Skotniki, gminie Lagiewniki, pod czas kąpiel w wodzie, należącej do miyna Bronisława Stolarza, tragiczny wypadek.

Jakich chłopiec, kąpiąc się, odpiął zbyt daleko od brzegu. W pewnej chwili zaczął tonąć. Po kilkunastu minutach wydobyto zimne już zwłoki.

Nazwiska chłopca narazie nie ustalono. Dochodzenie prowadzi policyjnie.

WYPADEK PRZY PRACY

W fabryce przy ul. Fablianckiej 49 uległ nieszczęśliwemu wypadkowi Kazimierz Jakubczyk, zam. przy ul. Fablianckiej 90.

Jakubczyk uległ zmiążdzeniu palców w rękę.

Pogotowie miejskie po udzieleniu pierwszej pomocy przewiozło robotnika do szpitala Ubezpieczalni społecznej.

Radio łódzkie

Wtorek, dnia 9 sierpnia 1938 roku

6.20—6.45 Muzyka (płyty). 6.45—7.00 Gmastyka. 7.00—7.15 Dziennik poranny. 7.15—8.00 Koncert poporanny w wykonaniu orkiestry Rozgłośni Lwowskiej. 11.57—12.03 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.38—13.35 Audycja południowa. 13.00—13.35 Przerwa. 13.45—14.15 Fragmenty symfoniczne z oper włoskich (płyty). 14.20—15.15 Muzyka obiadowa (płyty). 15.15—15.35 Na szerokiego światła. 15.35—15.45 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 15.45—16.00 Wiadomości gospodarcze. 16.00—16.45 Koncert orkiestry rozrywkowej. 16.45—17.00 „Wędrowni po Polesiu” — opowiadanie. 17.00—17.15 „Holenderskie centrum sermicze”. 17.15—17.35 Muzyka taneczna (płyty). 17.35—17.50 „Dzielnia starość”. 17.50—17.55 Poradnik sportowy lok. 17.55—18.00 Odczytanie programu. 18.00—18.10 „Na szosach czatują wspaniali myśliwcy”. 18.10—18.45 Koncert kameralny w wykonaniu Kwartetu polskiego. 18.45—19.00 „Gody życia” — Adolfa Dygasiańskiego. 19.00—19.20 Recital śpiewaczy Matrycy Janowskiej. 19.20—19.30 Pogadanka aktualna. 19.30—20.35 Transm. fragm. Międzynarod. meczu lekkoatletycznego go w Oslo Polska-Norwegia. 20.45—20.55 Dziennik wieczorny. 20.55—21.00 Pogadanka aktualna. 21.00—21.10 Życie kulturalne. 21.10—21.50 „Na wozie i pod wozem”. 21.50—22.00 Wiadomości sportowe. 22.00—22.05 Wiadomości sport. lokalne. 22.05—23.00 Koncert rozrywkowy. 23.00—23.05 statnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

plukaniu żołądka pozostawił go na miejscu w stanie osłabionym.

Okupacja fabryki Sztorch i Pozner w Ozorkowie

Przed kilku dniami w Łodzi przy ul. Gdańskiej popełnił samobójstwo 46-letni Wolf Sztorch, współwłaściciel fabryki w Ozorkowie pod firmą Sztorch i Pozner.

Robotnicy tej fabryki, wobec tego, że należały się im pewne i to dość znaczne sumy z tytułu zadanych zarobków wystąpili z żądaniem do Sądu Grodzkiego, który też wydał zabezpieczenie należności w sumie około 5000 zł. na mar-

jątku firmy. Niezależnie od tego zwrócili się do Inspektora Pracy i w dniu wczorajszym wyjechał na miejsce inspektora pracy inż. Szumkiński, celem odbycia konferencji i zlikwidowania powstałego zatargu.

Dodatkowa komisja poborowa

W miesiącu sierpniu r. b. urzędują w Łodzi dwie dodatkowe komisje poborowe.

PKU Miasto I urzęduje w dniu 17 sierpnia r. b. i stawić się winni wszyscy poborowi rocznika 1917 i starszych roczników zamieszkał na terenie 2-go, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatu policji, którzy z jakichkolwiek powodów nie stawili się w oznaczonym terminie do przeglądu wojskowego i otrzymali imiennie wezwanie z łódzkiego starostwa grodzkiego.

PKU Miasto II urzęduje w dniu 28 sierpnia r. b. i stawić się winni wszyscy poborowi rocznika 1917 i starszych roczników zamieszkał na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu policji którzy z jakichkolwiek powodów nie stawili się w oznaczonym terminie do przeglądu wojskowego i otrzymali imiennie wezwanie z łódzkiego starostwa grodzkiego.

Dla powiatów łódzkiego i brzezińskiego urzęduje dodatkowa komisja poborowa w dniu 17 sierpnia r. b. i stawić się winni wszyscy poborowi rocznika 1917 i starszych roczników zamieszkał na terenie powiatu łódzkiego i brzezińskiego i którzy otrzymali imiennie wezwanie z powiatów.

Wszystkie dodatkowe komisje poborowe urzędują w lokalu Al. Kościuszki nr. 19.

Czas ukrócić spekulacje na rynku zbożowym Ceny zboża spadły o połowę, a chleb nie tanieje

Na targowisku w okręgu łódzkim, szczególnie w mniejszych miastach, które stanowią poważniejsze centra skupu zboża, jak w Brzezinach, Tuszynie, Ozorkowie, w ub. tygodniu zanotowano nagły i to bardzo znaczny spadek cen zboża, szczególnie zaś żyta, które po pierwszych omłotach pojawiło się w większej ilości w poddaży.

Wystarczy wskazać, że gdy jeszcze do końca lipca b. r. cena żyta utrzymywała się w granicach 24 zł. za metr (do 15 lipca) oraz do 20 zł. do końca lipca, nieoczekiwania spadła obecnie do 12 zł. za metr i z tendencją do dalszej niżki.

Chłopi, przyciśnięci ciężarem podatków i opłat wysprzedają za bezcen produkt swej pracy. Zbo-

że i cała frazeologia systemu, o utrzymanie cen zboża na poziomie opłacalności okazuje się bezużyteczna.

Spekulacja zbożowa wyrosła na bujnym podłożu nędzy i ścisku kredytowego na wsi święci swoje triumfy. Traci na tym chłop, traci i robotnik w mieście, który mimo spadku cen zboża o połowę płaci dawną cenę za chleb, mając i to w perspektywie, że będący w takich warunkach chłop przestanie być konsumentem towarów miejskich, co wybitnie wpłynie na stan zatrudnienia i zwiększenie bezrobocia. Zarabiają spekulanci ze szkoda dla interesu państwa i społeczeństwa. Czas najwyższy, aby ceny za chleb i pieczywo uległy gruntownej rewizji.

Z teatrów

TEATR LEŃNI W PARKU STASZICA

Wobec powodzenia, jakim cieszy się sztuka Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu”, zostaje ona przedłużona jeszcze na kilka dni.

„Gałązka rozmarynu” grana będzie dziś i dni następnym o godz. 8.30 wiecz.

Wpełnych próbach pod reżyserią Zygmunta Biesiadeckiego angielska komedia Marlowa „Złoty wiek rycerstwa”.

TEATR KAMERALNY
Występy Teatru Żydowskiego.

MAŁA PRACA ZADEN TRUD.

MYDŁO ROBOTNIK

ZMYWA BRUD

Nocne dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: M. Kasperkiewicz, Zgierska 54, A. Rychter i B. Łoboda, 11 Listopada 86, M. Zundelewicz, Piotrkowska 25, S. Bojarski i W. Schatz, Przejazd 19, Cz. Rytel, Kopernika 26, M. Lipiec, Piotrkowska 193, A. Kowalski i S. Ka Rzgowska 147.

DIAZŁ LEKARSKI

Dr. REICHER

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.

Leczenie promieniami Roentgena.

Południowa 28, tel. 201-93.

Przyjm. od 8—11 r. i 5—8 wiecz. w niedzielę i święta od 9—12 wp.